

***Raport o stanie Miasta i Gminy Górzno
za 2021r.***

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Informacje ogólne	3
1. Ogólna charakterystyka miasta i gminy	3
2. Gminne jednostki organizacyjne	3
3. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	3
4. Ludność /dane statystyczne/	3
5. Organizacje pozarządowe w gminie	3
III. Informacje finansowe	4
1. Stan finansów miasta i gminy	4
2. Wykonanie budżetu miasta i gminy	4
3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych	4
4. Wieloletnia prognoza finansowa	4
IV. Informacja o stanie mienia komunalnego	5
V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	7
1. Strategia rozwoju Miasta i Gminy Górzno na lata 2016-2022	8
2. Ład przestrzenny	10
3. Zasoby materialne gminy	11
4. Infrastruktura komunalna	21
5. Środowisko	22
6. Program ochrony środowiska	27
7. Polityka społeczna	29
VI. Realizacja uchwał Rady Miejskiej	33
VII. Część analityczna	33
1. Ład przestrzenny	33
2. Mienie komunalne	33
3. Oświata	34
4. Polityka społeczna	37
5. Kultura	38
6. Turystyka i sport	39
7. Gospodarka komunalna i inwestycje w 2021 r.	39
8. Środowisko	42
VIII. Podsumowanie	42

I. Wstęp

Zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym Burmistrz co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Miejskiej raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

II. Informacje ogólne

1. Ogólna charakterystyka miasta i gminy

Górzno jest gminą miejsko-wiejską, położoną w powiecie brodnickim we wschodniej części województwa kujawsko – pomorskiego, na obszarze 119,38 km², co stanowi 11,49% powierzchni powiatu.

W skład Miasta i Gminy Górzno wchodzi: miasto i osiem sołectw (Czarny Bryńsk, Fiałki, Gołkowo, Górzno-Wybudowanie, Miesiączkowo, Szczutowo, Szynkówko, Zaborowo). Miasto i Gmina Górzno to południowo – zachodnia część Zielonych Płuc Polski, ok 51% powierzchni gminy zajmują lasy i jeziora, które w połączeniu z Górznieńsko - Lidzbarskim Parkiem Krajobrazowym i obszarem „Natura 2000” tworzą niepowtarzalny naturalny kompleks przyrodniczy będący podstawą dla rozwoju turystyki, sportu i rekreacji. Miasto i Gmina Górzno graniczy z 4 gminami: Świedziebnia i Bartniczka z powiatu brodnickiego (województwo kujawsko – pomorskie), Lubowidz z powiatu żuromińskiego (województwo mazowieckie) oraz Lidzbark z powiatu działdowskiego (województwo warmińsko – mazurskie).

2. Gminne jednostki organizacyjne

Zespół Szkół w Górznie, Gminny Ośrodek Kultury w Górznie, Gminna Biblioteka Publiczna w Górznie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górznie, Zakład Usług Komunalnych w Górznie.

3. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Miasto i Gmina Górzno jest członkiem: Stowarzyszenia Gmin Ziemi Dobrzyńskiej, Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Pojezierze Brodnickie, Salutaris Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Samorządowe, Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich. Przynależność do stowarzyszeń gmin daje możliwość reprezentowania interesów gmin na zewnątrz oraz korzystania z dodatkowych zewnętrznych źródeł dofinansowania przeznaczonych dla członków stowarzyszeń

4. Ludność/dane statystyczne/

Dane wg stanu na dzień 31.12.2021 r.:

Liczba mieszkańców ogółem 3975 osób: w tym kobiet - 2001 osób, mężczyzn - 1974 osób, kobiet do 18 lat - 451 osób, mężczyzn do 18 lat - 455 osób, kobiet pow. 60 lat - 447 osób, mężczyzn pow. 65 lat - 222 osób.

5. Organizacje pozarządowe w gminie

Na terenie Miasta i Gminy Górzno działają organizacje pozarządowe: Parafia Rzymskokatolicka Podwyższenia Krzyża Świętego w Górznie, Fundacja Rozwoju i Edukacji w Górznie, Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna Teodoryk, Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy UNIFREEZE Górzno, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Gołkowo, Szczutowo, Gólkówko oraz okolic „KUŹNIA”, Fundacja Na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Jaskółka, Ochotnicza Straż Pożarna w:

Górznie, Szynkówko, Miesiączkowo, Fiałki, Szczutowo, Zaborowo; Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Górzno, Fundacja Mai i Mata Kwiatkowskich, KGW Gminy Górzno, KGW Miasto Górzno, KGW Zaborowo, KGW Miesiączkowo, KGW Górzno Wybudowanie, Stowarzyszenie NOWY ŚWIT, Stowarzyszenie Przyjaciół Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego "Brynica", Lokalna Organizacja Turystyczna "Pojezierze Brodnickie", Górznieńskie Towarzystwo Gospodarcze w Górznie, Towarzystwo Rozwoju Terenów Wiejskich w Gminie Górzno.

III. Informacje finansowe

1. Stan finansów miasta i gminy

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem wynosi 25,55%, udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wynosi 8,66%, zadłużenie gminy na dzień 31.12.2021 r. wyniosło 4.680.586,78 zł, co daje do dochodów ogółem 17,74%, a do dochodów bieżących 20,01% .

2. Wykonanie budżetu miasta i gminy

Dochody wykonane w 2021 r. to kwota 26.390.328,10 zł, co stanowi 100,55 % planu, w tym dochody z PIT-u 2.817.947,00 zł, stanowi to 10,68% wykonanych dochodów. Wydatki wykonane w kwocie 23.889.111,34 zł, co stanowi 86,96% planu. Wynik budżetu za 2021 rok, to nadwyżka budżetu w kwocie 2.501.216,76 zł. Dochody wykonane ze sprzedaży majątku, to kwota 221.093,01 zł.

3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

Wydatki majątkowe wykonane w 2021 roku zamykają się kwotą 2.379.784,30 zł, co stanowi 53,58% planu na inwestycje. Podstawowe inwestycje, które zostały wykonane w 2021 roku, to: "Modernizacja SUW - dokumentacja" za kwotę 75.832,30 zł, "Przebudowa drogi wiejskiej Świniarki-Cienkusz", wydatki poniesione w 2021 r. to kwota 1.042.499,86 zł, "Przebudowa dróg wiejskich - Fiałki, Górzno Wybudowanie, Miesiączkowo - dokumentacja" wartość 37.392,00 zł, "Przebudowa drogi gminnej w Zaborowie o długości 258 metrów - dz.nr. 104/1 obręb Zaborowo" za kwotę 231.303,02 zł, "Remont drogi gminnej 11 listopada w Górznie" w Górznie" za kwotę 2.000,00 zł, "Dofinansowanie zakupu samochodu dla PSP", na kwotę 10.000,00 zł, "Dofinansowanie zakupu samochodu dla Policji", na kwotę 10.000,00 zł, "Termomodernizacja budynków ZS w Górznie - dokumentacja", za kwotę 29.900,00 zł, "Zakup ksera" na kwotę 7.990,00 zł, " Zakup monitorów interaktywnych" za kwotę 21.482,86 zł, "Rozbudowa sieci wod-kan. w Gminie Górzno" za kwotę 4.305,00 zł, "Rewitalizacja Gminnego Ośrodka Kultury wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej Rynku w Górznie" w kwocie 879.001,95 zł, "Wykonanie instalacji centralnego ogrzewania oraz wykonanie ogrodzenia przy świetlicy wiejskiej w Szynkówku" w kwocie 16.444,81 zł, "Zagospodarowanie terenu przy szkole podstawowej w miejscowości Miesiączkowo oraz wokół stawu Wisiałki w mieście Górzno" wydatki w kwocie 11.632,50 zł.

4. Wieloletnia prognoza finansowa

Zadłużenie na koniec 2021 roku wyniosło 4.680.586,78 zł. Ustalony harmonogram spłat i koszty obsługi zadłużenia na lata 2022 - 2030 przedstawia się następująco:

2022 - 606.000,00 zł, odsetki 120.000,00 zł

2023 - 703.142,93 zł, odsetki 90.103,00 zł

2024 - 574.142,84 zł, odsetki 69.548,00 zł

2025 - 603.301,01 zł, odsetki 51,809,00 zł

2026 - 519.000,00 zł, odsetki 40.005,00 zł

2027 - 532.000,00 zł, odsetki 19.355,00 zł

2028 - 400.050,00 zł, odsetki 25.000,00 zł

2029 - 400.050,00 zł, odsetki 20.000,00 zł

2030 - 342.900,00 zł, odsetki 15.000,00 zł

Środki na spłaty rat pochodzą w 2021 roku z emisji obligacji komunalnych, a w latach 2022-2030 z nadwyżki operacyjnej, natomiast koszty obsługi zadłużenia z dochodów własnych Gminy. W związku z realizacją przedsięwzięć w latach 2022-2031 Gmina planuje zwiększyć zadłużenie, w roku 2022 o kwotę 852.000,00 zł. Najważniejsze zaprognozowane przedsięwzięcia, to: "Przebudowa dróg wiejskich - Fiałki, Górzno Wybudowanie - dokumentacja", "Modernizacja drogi gminnej 11 Listopada w Górznie", "Budowa przedszkola z oddziałem żłobkowym", "Zagospodarowanie terenu przy szkole Podstawowej wokół stawu Wisiałki w mieście Górzno", "Utworzenie centrum kreatywności w mieście Górzno", "Remont i przebudowa budynku użyteczności publicznej przy plaży miejskiej w mieście Górzno". Relacja wskaźnika, o której mowa w art. 243 uofp nie zostanie naruszona w całym okresie objętym Prognozą i planowane dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących.

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Informację o stanie mienia komunalnego Miasta i Gminy Górzno przygotowano na podstawie art. 267 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (*tj. Dz. U. z 2021 r. poz.305.) oraz w oparciu o:*

- dane dotyczące mienia Miasta i Gminy Górzno

- dane i informacje z ewidencji księgowej

W przedłożonej informacji zastosowano układ obejmujący:

I. Dane dotyczące przysługujących Miastu i Gminie Górzno praw własności na dzień 31.12.2021 r.

I.1. Informacja o stanie mienia Miasta i Gminy Górzno i jednostek organizacyjnych.

II. Dane dotyczące mienia komunalnego Miasta i Gminy Górzno.

II.1. Informacje dotyczące własności gruntów komunalnych

II.2. Informacja dotycząca zmian własności gruntów komunalnych na dzień 31.12.2021 r.

III. Informacja dotycząca środków trwałych i zmian.

IV. Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych.

I Dane dotyczące przysługujących Miastu i Gminie Górzno praw własności na dzień 31.12.2021 r.

I.1 Informacja o stanie mienia Miasta i Gminy Górzno i jednostek organizacyjnych.

II. Dane dotyczące mienia komunalnego Miasta i Gminy Górzno.

II.1. Informacje dotyczące własności gruntów komunalnych.

1. Miasto i Gmina Górzno

Budynki stanowią majątek o wartości: **4 922 226,59 zł**

Budowle stanowią majątek o wartości: **18 344 177,12 zł**

Kotły i urządzenia energetyczne stanowią majątek o wartości: **123 468,90 zł**

Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: **358 604,93 zł**

Urządzenia techniczne stanowią majątek o wartości: **27 560,00 zł**

Środki transportu stanowią majątek o wartości: **464 742,33 zł**

Narzędzia i przyrządy stanowią majątek o wartości: **8 344,32 zł**

Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: **127 491,94 zł**

2. Zespół Szkół im. Komisji Edukacji Narodowej w Górznie

Budynki stanowią majątek o wartości: **6 522 871,56 zł**

Budowle stanowią majątek o wartości: **528 749,19 zł**

Kotły i urządzenia energetyczne stanowią majątek o wartości: **4.636,00 zł**

Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: **66 599,07 zł**

Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie stanowią majątek o wartości: **102 990,93 zł**

Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: **41.058,04 zł**

3. Gminny Ośrodek Kultury w Górznie

Budynki stanowią majątek o wartości: **988 677,42 zł**

Kotły i urządzenia energetyczne stanowią majątek o wartości: **17 261,29 zł**

Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: **16 765,00 zł**

Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: **19 314, 58 zł**

4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górznie

Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: **28 944,49 zł**

Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: **33 411,64 zł**

5. Gminna Biblioteka Publiczna w Górznie

Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: **4 000,38 zł**

Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: **7 859,00 zł**

6. Zakład Usług Komunalnych w Górznie

Budynki stanowią majątek o wartości: **173 115,72 zł**

Budowle stanowią majątek o wartości: **14 207 189,31 zł**

Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: **13 454,16 zł**

Maszyny i urządzenia specjalistyczne stanowią majątek o wartości: **151 464,00 zł**

Środki transportu stanowią majątek o wartości: **237 218,60 zł**

Narzędzia i przyrządy stanowią majątek o wartości: **173 914,68 zł**

Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: **17 960,20 zł**

II Dane dotyczące mienia komunalnego Miasta i Gminy Górzno.

II.1 Informacje dotyczące własności gruntów komunalnych.

W skład tych gruntów wchodzi: grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty rolne, grunty pod urządzeniami melioracji wodnych, lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione, tereny mieszkaniowe, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe, tereny komunikacyjne, tereny niezabudowane, rekreacyjno – wypoczynkowe, nieużytki, grunty pokryte wodami powierzchniowymi.

Grunty Miasta i Gminy Górzno	Stan na 01.01.2021 r.		Stan na 31.12.2021 r.	
	Powierzchnia w ha	Wartość księgowa w zł	Powierzchnia w ha	Wartość księgowa w zł
Obszar miejski	38,3631	947 002,31	37,1315	944 556,43
Obszar wiejski	32,6446	324 709,43	32,5646	323 709,43

II.2. Informacja dotycząca zmian własności gruntów komunalnych na dzień 31.12.2021 r.

Zmiany ilościowe w zasobach gruntów w okresie objętych informacją stanowią różnice wynikające ze zmniejszenia na: terenie miejskim o powierzchnię gruntów 1,2306 ha o wartość gruntu na łączną kwotę księgową 2 445,88 zł oraz na obszarze wiejskim o powierzchnię gruntów 0,0800 ha o wartość gruntu na łączną kwotę księgową 1000,00 zł.

W 2021 r. dokonano sprzedaży działki nr 3/3, położoną w Górznie, obręb Górzno Miasto 1, należącej do gminnego zasobu nieruchomości za kwotę 194 500,00 zł brutto oraz działki nr 493/5, położoną w Górznie, obręb Górzno Miasto 1 na kwotę 7.109,40 zł brutto.

Dokonano również przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności, w związku z czym zdjęto ze stanu księgowego działkę nr 73/1 położoną w miejscowości Wierzchnia o łącznej powierzchni 0,0800 ha oraz wartości księgowej 1.000,00 zł.

III. Informacja dotycząca środków trwałych i zmian.

W roku 2021 zwiększenie wartości księgowej spowodowane było następującymi czynnikami:

1. Remontem świetlicy w miejscowości Szynkówko.
2. Rewitalizacją rynku w Górznie (etap 1).
3. Przebudową nawierzchni drogi gminnej w miejscowości Zaborowo (nr 080702C).
4. Przebudową drogi dojazdowej do gruntów rolnych Świniarki – Cienkusz.

5. Zakupem tablicy interaktywnej wraz z dwoma laptopami w Zespole Szkół w Górznie.
6. Rewitalizacją budynku GOK w Górznie.
7. Zakupem kotła grzewczego na pellet w budynku w GOK w Górznie.

W roku 2021 zmniejszenie wartości księgowej spowodowane było następującymi czynnikami:

1. Likwidacją kserokopiarki RICOCH w Zespole Szkół w Górznie.
2. Sprzedażą samochodu Opel Vivaro 1,9 DTI.
3. Sprzedażą samochodu pożarniczego OSP Górzno - STAR 244.
4. Likwidacją kserokopiarki Konica Minolta w Urzędzie Miasta i Gminy w Górznie.
5. Likwidacją pieca c.o. w GOK w Górznie.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

1.Strategia rozwoju Miasta i Gminy Górzno na lata 2016-2022

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Górzno na lata 2016-2022 została przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Górznie Nr XVII/85/2016 z dnia 29 marca 2016 roku w celu uwzględnienia potrzeb i oczekiwań całej wspólnoty samorządowej. Strategia jest bazowym dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki rozwojowe w perspektywie do 2022 roku. Zasadniczym celem niniejszego dokumentu jest zobrazowanie sytuacji społeczno-ekonomicznej Miasta i Gminy Górzno, w kontekście zarówno obecnych jak i przyszłych procesów rozwoju regionalnego, powodowanych przez różnego rodzaju czynniki o charakterze endogenicznym oraz egzogenicznym, a także przedstawienie opracowanych w toku tworzenia dokumentu, przedsięwzięć strategicznych dla rozwoju miasta i gminy.

W Strategii Miasta i Gminy Górzno wskazano cztery równorzędne cele strategiczne:

CEL STRATEGICZNY I - Górzno przyjaznym miastem zapewniającym odpowiednią jakość życia mieszkańcom

Celem działań podejmowanych przez Samorząd jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców miasta i gminy. Permanentne podnoszenie poziomu życia obywateli oraz jakości i dostępności usług z zakresu ochrony zdrowia, kultury, pomocy społecznej czy edukacji należy uznać za podstawowe założenie dla opracowania Strategii. Stąd też uwypatnienie tego właśnie czynnika na poziomie celu strategicznego wydaje się szczególnie istotne.

CEL STRATEGICZNY II - Górzno miejscem dla inwestycji innowacyjnych

Aktualnie podstawowym czynnikiem rozwoju regionalnego jest atrakcyjność gospodarcza. To dzięki możliwości zaoferowania lepszych warunków inwestowania od innych lokalizacji na terenie miasta i gminy mogą powstawać podmioty gospodarcze świadczące różnorodne usługi, co z kolei przynosi pozytywne rezultaty we wszystkich gałęziach życia społecznego. Górzno ze względu na oddalenie od głównych szlaków komunikacyjnych i niewielką powierzchnię cierpi na niedobór terenów inwestycyjnych oraz brak zachęt o charakterze fiskalnym, przegrywa więc walkę o inwestorów z innymi obszarami w pełni uzbrojonymi i umiejscowionymi w obrębie stref ekonomicznych czy parków technologicznych. Szansą miasta i gminy Górzno są nowoczesne gospodarstwa i firmy rolniczo-

usługowo-turystyczne, zdrowotno – turystyczne itp., które potrafią dobrze wykorzystać lokalizację terenów i czyste środowisko do tworzenia innowacyjnych produktów żywnościowych oraz ich sieciowanie i ustalenie ich jako produkty regionalne. Warto przypomnieć, że filarem programowania europejskiego, krajowego i regionalnego jest innowacyjność. Z uwagi na brak szkolnictwa wyższego w mieście oraz dużego przemysłu produkcyjnego, dostrzega się możliwość budowania innowacyjności wokół posiadanych zasobów, w tym przyrodniczych i historycznych czy religijnych np. rozwijając sektor turystyki aktywnej czy „religijnej”. Trzeba także pamiętać o potrzebach opiekuńczo-rehabilitacyjnych z uwagi na starzejące się społeczeństwo, ten obszar będzie w przyszłości bardzo istotny nie tylko dla mieszkańców ale także dla odbiorców zewnętrznych, sanatoria i miejsca do prowadzenia terapii oraz odnowy biologicznej, ośrodki dla seniorów to kierunki możliwego rozwoju łączącego zapotrzebowanie z kreatywnością i działaniami innowacyjnymi. Jednak by powstały nowe pensjonaty, ośrodki rehabilitacji niezbędny jest napływ odpowiedniego kapitału. Przyciąganie kapitału inwestycyjnego wymaga odpowiedniej promocji, dzięki której poprawi się wizerunek miasta i gminy, postrzeganego jako ośrodek sprawnie i nowoczesnie zarządzany, oparty na innowacyjnej gospodarce. Należy więc zadbać o obecność miasta w mediach, promocji poza granicami kraju poprzez miasta partnerskie, poszukiwanie i zawarcie więzi - umów partnerskich o charakterze kulturalno-rozwojowym i nadanie im przede wszystkim gospodarczego charakteru.

CEL STRATEGICZNY III - Górzno ważnym punktem turystycznym na mapie polski

Górzno i jego okolice jest miejscem o dużym potencjale turystycznym, o charakterze głównie przyrodniczym i zdrowotnym z niewielkim akcentem dotyczącym zabytków, a raczej występowaniem stanowisk archeologicznych i przepięknych miejsc plenerowych dla artystów. W celu rozwoju branży turystycznej miasto i gmina powinno stosować zachęty inwestycyjne dla małych i średnich przedsiębiorstw wspierających rozkwit tej gałęzi (firmy gastronomiczne, hotelarskie, rehabilitacyjne czy kawiarnie). Dodatkowym atutem byłoby wykreowanie obiektów turystyczno-rekreacyjnych oraz imprez o ponadregionalnym znaczeniu np. zawody triathlonowe, spotkania edukacyjno-ekologiczno-historyczne, religijne, które nie tylko przyciągnęłyby dodatkowych odwiedzających, ale także utrzymałyby ich na więcej niż jeden dzień. Istotną determinantą rozwoju turystyki jest też sieciowanie, obecność w ogólnopolskich, europejskich czy światowych organizacjach, szlakach, sieciach np. networkingowych czy też geocachingowych. Kolejnym elementem jest slow driving czyli forma podróżowania polegająca na omijaniu głównych zatłoczonych szlaków, przemierzaniu nieopisanych w przewodnikach tras, bez wyznaczonego wcześniej celu. Przewiduje się, że w ciągu najbliższych lat będzie to w Polsce jedno z najbardziej dynamicznie rozwijających się hobby, które będzie promować zdrowy styl życia i pomagać ciekawym, lokalnym inicjatywom w rozwijaniu się. Warto nadmienić, iż turystyka to jedyny sektor gospodarki, który w dobie kryzysu odnotowuje się stały wzrost udziału w PKB.

CEL STRATEGICZNY IV – Górzno przyjazne środowisku

Ekologiczny charakter działalności Miasta i Gminy Górzna w dobie dbałości o ograniczoną emisję gazów cieplarnianych ma szczególne znaczenie i wpływa pośrednio także na osiągnięcie pozostałych celów strategicznych ustanowionych w toku tworzenia niniejszej Strategii. Takie aspekty jak ciągi pieszo jezdne - ścieżki edukacyjne i rowerowe, ośrodki edukacji ekologicznej, termomodernizacje, działania związane ze zrównoważonym wykorzystaniem zasobów przyrodniczych przy ich maksymalnej ochronie, realizacja inwestycji związanych pośrednio z ochroną środowiska, realizacja zadań związanych z ochroną wód i gospodarką wodno-ściekową, odpowiednia gospodarka odpadami komunalnymi, zwiększenie udziału OZE wśród źródeł dostarczających energii czy usuwanie materiałów zawierających azbest wpłynęły pozytywnie nie tylko na „zielony” wizerunek Górzna, lecz również na poprawę jakości życia mieszkańców. Warto też wesprzeć rozwój i promocję podejścia prosumenckiego w zakresie użytkowania odnawialnych źródeł energii. Działania podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska oraz inwestycje innowacyjne wpływające na jakość życia i dbałość o naturalne środowisko stanowi podstawowe założenie rozwoju Górzna i

okolic.

Spośród projektów służących realizacji celów zawartych w Strategii a zrealizowanych, kontynuowanych czy rozpoczętych należy wyróżnić: Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Górzno, który obejmuje część projektów wymienionych w Strategii tj.m.in. prace remontowe w obrębie rynku miasta, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wykonanie modernizacji Gminnego Ośrodka Kultury, termomodernizację szkoły w Gołkowie a także rewitalizację świetlic wiejskich (Szczutowo, Zaborowo, Miesiączkowo, Szynkówko), OSP Górzno, modernizację i przebudowy infrastruktury drogowej w gminie, kolejny rok funkcjonowania Dziennego Domu Pomocy w Górznie /Miasto i Gmina Górzno jest partnerem projektu razem z Regionalnym Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej w Przysieku Sp. z o. o./, udział GOK w projekcie „Kultura w zasięgu 2.0”, gminny program utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest.

2. Ład przestrzenny

2.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Ostatnią ocenę aktualności studium przyjęto Uchwałą Nr XXXIX/213/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 27 września 2018 r. Zgodnie z art. 4 ust.2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego. W 2021 r. wydano 39 pozytywnych decyzji ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania przestrzennego, w tym 20 dla zabudowy jednorodzinnej, 2 dla zabudowy usługowej, 12 dla zabudowy zagrodowej, 2 dla obiektów infrastruktury technicznej, 1 dla zabudowy rekreacyjnej i 2 dla zabudowy produkcyjnej oraz 3 decyzje odmowne. Dla inwestycji ustalającej lokalizację inwestycji celu publicznego wydano 5 decyzji. Właściciele terenów w granicach gminy Górzno nie występowali z wnioskami o uchwalenie bądź zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Na podstawie przeprowadzonej analizy (w oparciu o obowiązujące przepisy dotyczące planowania i zagospodarowania przestrzennego, przepisy odrębne), stwierdzono, że ze względu na skalę zmian zaleca się stworzyć nowy dokument. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania nie jest aktem prawa miejscowego, nie mniej ustalenia studium zgodnie z ustawą są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium jest dokumentem określającym jej politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, na obszarze całej gminy. W dniu 30 września 2021 r. Uchwałą Nr XXVIII/152/2021 Rada Miejska w Górznie podjęła uchwałę w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górzno.

2.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Ostatnia ocena aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przyjęta została Uchwałą Nr XXXIX/213/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 27 września 2018 r. Dokonano analizy aktualności obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, stwierdzając aktualność obowiązujących na terenie miasta i gminy Górzno miejscowych planów. Powierzchnia wszystkich planów miejscowych wynosi 34,6 ha, co stanowi 0,3% powierzchni gminy. W dniu 28 czerwca 2018 r. podjęto Uchwałę nr XXXVII/202/2018 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębach geodezyjnych miasto Górzno 1 oraz Górzno -Wybudowanie. Obszar o pow. ok. 75 ha objęty uchwałą położony jest w centralnej części gminy, bezpośrednio przy północnej części miasta Górzno i obejmuje obszary w okolicach miasta oraz obszaru podmiejskiego. Są to głównie obszary niezabudowane, leśne i rolne (głównie klas IV-VI) z zabudowa kolonijną, głównie mieszkaniową jednorodziną i zagrodową oraz sąsiaduje bezpośrednio z dwoma obszarami objętymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (po stronie północnej i zachodniej miasta). Sporządzona analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań

z ustaleniami studium wykazała na konieczność zachowania ładu przestrzennego i odpowiedniego kształtowania polityki przestrzennej gminy. Podpisano umowę na wykonanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z niezbędnymi opracowaniami i prognozą strategiczną oddziaływania na środowisko, prognozą skutków finansowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy z dnia

3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zawiadomiono o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnych miasto Górzno 1 oraz Górzno-Wybudowanie. W terminie składania wniosków do Urzędu Miasta i Gminy w Górznie wpłynął 1 wniosek do opracowania przedmiotowego planu. Zgodnie z art. 17 pkt 6 w/w ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wystąpiono o opinie i uzgodnienia opracowywanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W dniach od 3 do 26 sierpnia 2020 r. wyłożono do publicznego wglądu projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębach geodezyjnych miasto Górzno 1 oraz Górzno-Wybudowanie wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Na dzień 14 sierpnia ogłoszono dyskusję publiczną nad przyjętymi w projekcie miejscowego planu rozwiązaniami. Nikt z mieszkańców nie przybył na przedmiotową dyskusję. Zakończono prace związane z opracowaniem m.p.z.p.

3. Zasoby materialne gminy

Gminny program rewitalizacji

Na terenie Gminy Górzno obowiązuje Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Górzno na lata 2016-2023 przyjęty Uchwałą nr XXII/111/2016 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 30 listopada 2016 r. z późniejszymi zmianami.

Obszar rewitalizacji – obszar miejski:

Obszar I - Centrum cechuje się większym zaawansowaniem procesu starzenia się społeczeństwa niż obszar całego Miasta i Gminy Górzno. Odsetek osób starszych w odniesieniu do ogółu ludności na wskazanym obszarze wynosi 16,45% i jest wyższy niż średni wskaźnik dla Miasta i Gminy Górzno, który wynosi 14,03%. Proces starzenia się społeczeństwa jest zjawiskiem powszechnie występującym, a na danym obszarze zostało ono zdiagnozowane jako nasilone. Innym niekorzystnym zjawiskiem są problemy rynku pracy – udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na tym obszarze wynosi 38,46%, przy czym średnia dla Miasta i Gminy Górzno w tym przypadku jest równa 28,57%. Na Obszarze I - Centrum problemem jest niesamodzielność ekonomiczna mieszkańców – udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na tym obszarze wynosi 12,57%, przy średniej dla Miasta i Gminy Górzno 11,20%. Odpowiedzią na powyżej zidentyfikowane problemy są planowane projekty, których realizacja ma przyczynić się do rozwiązania zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej:

- a) w celu aktywizacji seniorów oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym zaplanowano projekt „Zajęcia integrująco - aktywizujące seniorów oraz osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu Miasta Górzno – edycja I i II” – przedsięwzięcie zakłada realizację zajęć animacyjno – kulturalnych i szkoleniowych w GOK. Uczestnicy zajęć będą korzystać z kursów komputerowych, uczyć się jak udzielać pierwszej pomocy, poznają prawa i obowiązki konsumenta, wezmą udział w zajęciach sportowo– rekreacyjnych, kulinarnych czy ogrodniczych, będą uczestniczyć w różnych warsztatach, które zakończą się prezentacją prac.
- b) przede wszystkim do osób bezrobotnych skierowany zostanie projekt „Podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych z terenu Górzna poprzez udział w szkoleniach i kursach”. W ramach realizacji przedsięwzięcia zaplanowano ofertę działań pobudzających aktywność i prowadzących do zmiany sposobu myślenia i samooceny poprzez m. in. trening kompetencji społecznych, wsparcie psychologiczne i zawodowe, trening radzenia sobie ze stresem i tłumienia agresji, trening rozwoju samodzielności, podejmowania nowych obowiązków czy przeciwdziałania wypaleniu. Bardzo ważnym elementem projektu będą kursy zawodowe w ramach których planuje się przeszkolenie 5 osób na stanowisko ogrodnik terenów zieleni wraz z praktyczną nauką zawodu na terenie Miejskiego Parku i skweru na rynku w Górznie. Dzięki projektowi jego uczestnicy będą mieli

ułatwione wejście lub powrót na rynek pracy, Uzupełnieniem działań społecznych będzie edukacyjny projekt partnerski „Interdyscyplinarne warsztaty edukacyjne” skierowany m. in. do uczniów i nauczycieli ze szkoły w Górznie – projekt ma na celu rozwijanie kompetencji kluczowych w zakresie kreatywności, innowacyjności, umiejętności pracy zespołowej, doradztwa zawodowego oraz przedsiębiorczości.

Odpowiedzią na zidentyfikowany problem w sferze infrastrukturalnej, a zarazem elementem niezbędnym i koniecznym do realizacji powyższych działań „miękkich” będą zaplanowane projekty „twarde”:

a) „Rewitalizacja Gminnego Ośrodka Kultury wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej rynku w Górznie” – Dzięki przyjętym w projekcie rozwiązaniom, cały obszar objęty projektem będzie umożliwiał szeroko rozumianą aktywizację społeczeństwa w różnych grupach wiekowych. W Gminnym Ośrodku Kultury zaplanowano realizację obu edycji projektu „Zajęcia integrująco - aktywizujące seniorów oraz osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu Miasta Górzno”. Projekty spowodują ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarze miasta Górzno i obszarach powiązanych. Realizowane przedsięwzięcie realnie wpłynie na osiągnięcie wskaźników produktu oraz rezultatu określonych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 dla Działania 6.2. Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych. Dzięki remontowi budynek został dostosowany do potrzeb organizacji w nim szkoleń czy spotkań kulturalnych. Infrastruktura rynku zostanie z kolei wykorzystana do realizacji zarówno projektu „Zajęcia integrująco - aktywizujące seniorów oraz osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu Miasta Górzno”, jak i projektu „Podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych z terenu Górzna poprzez udział w szkoleniach i kursach”. Przestrzeń rynku zostanie także wykorzystana do wystawienia przedstawień przygotowanych przez uczestników projektu. Poza tym przestrzeń rynku pomieści dużo więcej widzów niż sala GOK. Przywrócenie wyglądu i estetyki rynku, dostosowanie do istniejącej zabudowy oraz potrzeb mieszkańców, przyczyni się do poprawy warunków uczestnictwa osób wykluczonych w życiu społecznym i gospodarczym. Zrewitalizowany rynek otworzył nowe możliwości na działania realizowane przez GOK, przede wszystkim animacyjno – kulturalne. Prognozuje się, że rocznie z wyremontowanego budynku GOK i zrewitalizowanego rynku będzie korzystało około 1000 osób,

W Roku 2020 podpisano umowę o dofinansowanie na przebudowę Gminnego Ośrodka Kultury wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej rynku w Górznie, a prace zrealizowano w roku 2021. Złożono i podpisano również umowę o dofinansowanie na realizację zadania pn. “Klub młodzieżowy w Górznie” oraz na realizację zadania pn. “Wybierz aktywność”.

b) „Utworzenie centrum działań kreatywnych na terenie miasta Górzno” – ze względu na dużą liczbę projektów realizowanych i zaplanowanych do realizacji w GOK w Górznie, obiekt ten po zrealizowaniu działań remontowych będzie miał pełne obłożenie. Poza tym usytuowanie GOK nie daje możliwości jego rozbudowy. Dlatego też konieczne jest przeprowadzenie inwestycji polegającej na adaptacji innego budynku na potrzeby realizacji działań aktywizacji społeczno – zawodowej mieszkańców, w tym przede wszystkim w zakresie realizacji części teoretycznej projektu „Podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych z terenu Górzna poprzez udział w szkoleniach i kursach”. Wyremontowany budynek, w którym powstanie centrum działań kreatywnych da możliwość organizacji w nim działań kreatywnych, szkoleń, spotkań przede wszystkim dla osób z grup defaworyzowanych. Poza tym będzie to miejsce spotkań młodzieży, KGW oraz innych grup formalnych i nieformalnych chcących realizować przedsięwzięcia skierowane na podnoszenie jakości życia mieszkańców. Prognozuje się, że z wyremontowanego

budynku będzie korzystało około 400 osób. W efekcie planowanych działań rewitalizacyjnych prognozuje się, że:

- 10 osób zostanie objętych działaniami aktywizującymi zawodowo, w tym 3 znajdą zatrudnienie,
- u 100 osób wzrośnie aktywność społeczna.

W Roku 2021 podpisano umowę o dofinansowanie na w/w zadanie.

Jedynie przeprowadzenie projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar Centrum Górzna ze stanu kryzysowego.

Obszar rewitalizacji – obszar wiejski:

Obszar rewitalizacji w części wiejskiej Miasta i Gminy Górzno składa się z części miejscowości wchodzących w skład sołectw zaliczonych do obszarów zdegradowanych, na których planowana jest interwencja w ramach rewitalizacji, tj. miejscowości Miesiączkowo, Szczutowo, Szynkówko i Zaborowo.

W sołectwie **Miesiączkowo** w wyniku przeprowadzonej diagnozy zostały zidentyfikowane następujące problemy społeczne:

a. niski poziom kształcenia – przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasistów za ostatnie 3 lata wyniósł 56%, przy średniej dla województwa wynoszącej 62%,

b. problem związany z bezpieczeństwem – stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na obszarze sołectwa wyniósł 36,84%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 26,35%.

Aby im przeciwdziałać zaplanowano szereg działań mających na celu aktywizację społeczną mieszkańców:

a. w ramach projektu „Edukacja to nie nuda – zajęcia podnoszące wyniki w nauce dla dzieci i młodzieży z Miesiączkowa” dzieci z Miesiączkowa będą mogły korzystać z zajęć dodatkowych z języka angielskiego, języka polskiego i matematyki. Projekt ma na celu zwiększenie ich szans edukacyjnych i poprawę wyników kształcenia,

b. odpowiedzią na problem związany z bezpieczeństwem będzie projekt „Promowanie bezpiecznych zachowań w Miesiączkowie” w ramach którego zostaną zorganizowane zajęcia promujące bezpieczne zachowania, skierowane przede wszystkim do dzieci w wieku szkolnym i młodzieży (gry i zabawy, zajęcia sportowo – rekreacyjne pozwalające aktywnie spędzić wolny czas, mające na celu promowanie bezpiecznych zachowań, pokazy technik obrony w sytuacji napadu, organizacja pikniku w zakresie promowania bezpiecznych zachowań itp.)

Jednakże realizacja powyższych projektów społecznych będzie możliwa tylko i wyłącznie w sytuacji wcześniejszego remontu świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego. Obecnie stan techniczny budynku świetlicy znacząco uniemożliwia prowadzenie w nim zajęć, organizację imprez itp., wymaga on modernizacji. Dlatego też realizacja projektu „Rewitalizacja centrum wsi w Miesiączkowie poprzez remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele kulturalno-szkoleniowe” jest niezbędna do prowadzenia działań społecznych, a w efekcie wyjścia ze zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej.

W efekcie planowanych działań rewitalizacyjnych prognozuje się, że:

- u 20 osób wzrośnie aktywność społeczna,
- 15 dzieci zwiększy swoje szanse edukacyjne poprzez udział w projektach edukacyjnych.

W roku 2019 podpisano umowę o dofinansowanie Projektu: Rewitalizacja centrum wsi w Miesiączkowie poprzez remont świetlicy wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele

kulturalno-szkoleniowe”, a prace z nim związane zrealizowano w 2020 r.

W roku 2020 złożono wniosek o dofinansowanie na realizację projektu „Klub młodzieżowy w Miesiączkowie”, a zrealizowano w okresie wakacyjnym w roku 2021.

Celem projektu było pobudzenie aktywności społecznej u 10 osób w wieku od 6/7 lat do 18 lat z rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez stworzenie Klubu Młodzieżowego w Miesiączkowie oraz organizowanie i inspirowanie udziału społeczności lokalnej w spotkaniach o charakterze integracyjnym. Podejmowane działania wpłynęły pozytywnie na organizowanie społeczności lokalnej, co miało wpływ na budowanie kapitału społecznego i lokalnego.

Wyjazd edukacyjno-integracyjny „Klubu młodzieżowego w Miesiączkowie”

W sołectwie **Szczutowo** w wyniku przeprowadzonej diagnozy zidentyfikowano następujące problemy społeczne:

- a. starzejące się społeczeństwo – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na tym obszarze wyniósł 18,49%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 14,03%,
- b. bezrobocie – udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na tym obszarze wyniósł 5,59%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 5,18%,
- c. wysoki stopień uzależnienia od korzystania ze świadczeń pomocy społecznej – udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na tym obszarze wyniósł 11,32%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 7,27%,
- d. niski poziom kształcenia – przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasistów za ostatnie 3 lata wyniósł 58%, przy średniej dla województwa wynoszącej 62%,
- e. problem związany z bezpieczeństwem – stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na obszarze sołectwa wyniósł 70%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 26,35%.

Aby im przeciwdziałać zaplanowano szereg działań mających na celu aktywizację społeczno – zawodową mieszkańców:

- a. w ramach realizacji projektu „Integracja, animacja, zajęcia integracyjne dla mieszkańców z terenu Szczutowa” dla osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i dla seniorów zaplanowano działania animacyjno – kulturalne i szkoleniowe (m. in. zajęcia z zakresu animacji społecznej czy

organizację wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych). Proponowana oferta zajęć zostanie dostosowana do potrzeb wszystkich grup wiekowych (także dla dzieci i młodzieży). Dzięki projektowi jego uczestnicy zdobyli nową wiedzę, umiejętności, nowe doświadczenia przydatne w życiu społecznym,

b. w ramach projektu „Wprowadzenie bezrobotnych ze Szczutowa na rynek pracy poprzez udział w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe” dla osób z problemami (bezrobotni, korzystający z pomocy społecznej) zaplanowano ofertę działań pobudzających aktywność i prowadzących do zmiany sposobu myślenia i samooceny poprzez trening kompetencji społecznych, wsparcie psychologiczne i zawodowe oraz kursy zawodowe (animator kultury, brukarz, kurs prawa jazdy kategorii B dla kobiet). Dzięki projektowi jego uczestnicy będą mieli ułatwione wejście lub powrót na rynek pracy,

c. w ramach projektu „Edukacja to nie nuda – zajęcia podnoszące wyniki w nauce dla dzieci i młodzieży ze Szczutowa” dzieci ze Szczutowa będą mogły korzystać z zajęć dodatkowych z języka niemieckiego, historii czy przyrody. Projekt ma na celu zwiększenie ich szans edukacyjnych i poprawę wyników kształcenia. Uzupełnieniem działań edukacyjnych będzie projekt partnerski „Interdyscyplinarne warsztaty edukacyjne” skierowany m. in. do uczniów i nauczycieli ze szkoły w Szczutowie – projekt ma na celu rozwijanie kompetencji kluczowych w zakresie kreatywności, innowacyjności, umiejętności pracy zespołowej, doradztwa zawodowego oraz przedsiębiorczości,

d. odpowiedzią na problem związany z bezpieczeństwem będzie projekt „Promowanie bezpiecznych zachowań w Szczutowie” w ramach którego zostaną zorganizowane zajęcia promujące bezpieczne zachowania (szkolenie z udzielania pierwszej pomocy, szkolenie medyczne dla strażaków, piknik w zakresie promocji prawidłowych zachowań podczas zagrożeń).

Realizacja wszystkich powyższych projektów społecznych jest możliwa dzięki przeprowadzonemu w 2018 roku remontowi świetlicy wiejskiej w Szczutowie wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego. Aktualnie świetlica pełni rolę miejsca aktywizacji społecznej i spotkań mieszkańców. Wcześniej ze względu na jej zły stan techniczny i braki w wyposażeniu, korzystanie z niej było bardzo ograniczone. Dlatego też realizacja projektu „Rewitalizacja centrum wsi w Szczutowie poprzez remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele kulturalno-szkoleniowe” była niezbędna do prowadzenia działań społecznych, a w efekcie wyjścia ze zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej.

W efekcie planowanych działań rewitalizacyjnych prognozuje się, że:

- u 55 osób (w tym u 10 seniorów) wzrośnie aktywność społeczna,
- 5 osób zostanie objętych działaniami aktywizującymi zawodowo, w tym 2 znajdą zatrudnienie,
- 15 dzieci zwiększy swoje szanse edukacyjne poprzez udział w projektach edukacyjnych.

W roku 2019 zrealizowano projekt pn „Integracja, animacja, zajęcia dla mieszkańców z terenu Szczutowa”. Zrealizowane działania wspierały organizowanie społeczności lokalnej oraz wzrost ich aktywności, co w konsekwencji doprowadziło do podniesienia kapitału ludzkiego i społecznego obszaru realizowane poprzez różnorodne formy: możliwość wzięcia udziału w warsztatach, aktywna obecność animatora, różnorodność zaproponowanych inicjatyw, współtworzenie wspólnych dzieł, jak również nabycie nowej wiedzy, umiejętności i nowych doświadczeń przydatnych w życiu codziennym będą umacniać i kształtować właściwe postawy społeczne, co ma znaczny wpływ na kształtowanie swojej przyszłości wśród uczestników projektu. Działania skierowane były do różnych grup społecznych, w tym także do różnych grup wiekowych które wpłynęły na umocnienie tworzonych i rozwijanych relacji między środowiskiem lokalnym i pomiędzy uczestnikami. Dzięki Projektowi u 30 osób wzrosła aktywność społeczna.

W roku 2021 zrealizowano projekt pn. “Klub młodzieżowy w Szczutowie”. W ramach zadania zorganizowano zajęcia promujące bezpieczne zachowania (szkolenie z udzielania pierwszej pomocy, szkolenie z ratownikiem wodnym, zajęcia z zakresu animacji społecznej czy organizację wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych).

Zajęcia animacyjne "Klubu młodzieżowego w Szczutowie"

W sołectwie **Zaborowo** w wyniku przeprowadzonej diagnozy zostały zidentyfikowane następujące problemy społeczne:

- a. bezrobocie – udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na tym obszarze wyniósł 7,37%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 5,18%,
- b. wysoki stopień uzależnienia od korzystania ze świadczeń pomocy społecznej – udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na tym obszarze wyniósł 10,68%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 7,27%.

Aby im przeciwdziałać zaplanowano szereg działań mających na celu aktywizację społeczno - zawodową mieszkańców:

- a. w ramach realizacji projektu „Wprowadzenie bezrobotnych z Zaborowa na rynek pracy poprzez udział w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe” dla osób z problemami (bezrobotni, korzystający z pomocy społecznej) zaplanowano ofertę działań pobudzających aktywność i prowadzących do zmiany sposobu myślenia i samooceny poprzez trening kompetencji społecznych, wsparcie psychologiczne i zawodowe oraz kursy zawodowe (operator dźwigu, spawacz, kurs prawa jazdy kategorii B dla kobiet). Dzięki projektowi jego uczestnicy będą mieli ułatwione wejście lub powrót na rynek pracy,
- b. w ramach realizacji projektu „Indywidualne porady i konsultacje psychologiczne dla mieszkańców Zaborowa” dla osób pochodzących z rodzin korzystających z pomocy społecznej zaplanowano wsparcie w zakresie podniesienia kompetencji życiowych (porady psychologiczne dla osób i rodzin przeżywających trudności życia codziennego, konsultacje dla osób i rodzin które doświadczyły traumatycznych przeżyć, przemocy fizycznej lub emocjonalnej, trening kompetencji życiowych). Projekt ma na celu podniesienie poziomu aktywności społecznej oraz zapobieganie i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym.

Realizacja powyższych projektów społecznych jest możliwa dzięki przeprowadzonej modernizacji świetlicy wiejskiej w Zaborowie celem lepszego zaspokajania potrzeb społecznych. Ze względu na zły stan wewnętrzny budynku (korytarz, zaplecze gospodarcze, zaplecze gastronomiczno-sanitarne) realizacja w tym miejscu działań społecznych była ograniczona. Dlatego też realizacja projektu

„Rewitalizacja centrum wsi w Zaborowie poprzez remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele kulturalno-szkoleniowe” była konieczna. W efekcie planowanych działań rewitalizacyjnych prognozuje się, że:

- 5 osób zostanie objętych działaniami aktywizującymi zawodowo, w tym 1 znajdzie zatrudnienie,
- u 20 osób wzrośnie aktywność społeczna.

Jedynie przeprowadzenie projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar sołectwa Zaborowo ze stanu kryzysowego i osiągnąć cel rewitalizacji w postaci zwiększenia partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej.

W roku 2021 zrealizowano projekt pn. „Animacja dla mieszkańców z terenu Zaborowo i Szynkówko”. Dzięki projektowi jego uczestnicy zdobyli nową wiedzę, umiejętności, nowe doświadczenia przydatne w życiu społecznym. Dodatkowo w ramach zadania uczestnicy oraz osoby z otoczenia mogli korzystać z konsultacji psychologicznych.

Warsztaty rękodzielnicze projektu pn. Animacje dla mieszkańców z terenu Zaborowa i Szynkówka”

W sołectwie **Szynkówko** w wyniku przeprowadzonej diagnozy zostały zidentyfikowane następujące problemy społeczne:

- a. bezrobocie-udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na tym obszarze wyniósł 5,33%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 5,18%,
- b. wysoki stopień uzależnienia od korzystania ze świadczeń pomocy społecznej – udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na tym obszarze wyniósł 7,55%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 7,27%, a udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku wyniósł 34,33%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 29,8%.

Aby im przeciwdziałać zaplanowano działania mające na celu aktywizację społeczno - zawodową mieszkańców:

- a. w ramach realizacji projektu „Wprowadzenie bezrobotnych z Szynkówka na rynek pracy poprzez udział w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe” dla osób z problemami (bezrobotni,

korzystający z pomocy społecznej) zaplanowano ofertę działań pobudzających aktywność i prowadzących do zmiany sposobu myślenia i samooceny poprzez trening kompetencji społecznych, wsparcie psychologiczne i zawodowe oraz kursy zawodowe. Dzięki projektowi jego uczestnicy będą mieli ułatwione wejście lub powrót na rynek pracy,

b. projekt „Praca z rodzinami zagrożonymi wykluczeniem społecznym z terenu Szynkówka” skierowany zostanie przede wszystkim do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Projekt ma na celu zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług wsparcia rodziny poprzez działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, stworzenie indywidualnej ścieżki reintegracji, objęcie wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego, zapewnienie poradnictwa psychologicznego itp.

Jednakże realizacja powyższych projektów społecznych będzie możliwa tylko i wyłącznie w sytuacji wcześniejszego remontu świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego. Aktualny stan świetlicy jest zły i uniemożliwia realizację w niej działań społecznych: w bardzo złym stanie technicznym znajduje się dach i sufity; brak centralnego ogrzewania; niezbędna jest termomodernizacja aby świetlica mogła działać również zimą. Dlatego też w roku 2019 przygotowano dokumentację techniczną oraz złożono wnioski o dofinansowanie na realizację projektu „Rewitalizacja centrum wsi w Szynkówku poprzez remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele kulturalno-szkoleniowe”, a zrealizowano w 2020 r.

W efekcie planowanych działań rewitalizacyjnych prognozuje się, że:

- 3 osoby zostaną objęte działaniami aktywizującymi zawodowo, w tym 1 znajdzie zatrudnienie,
- u 12 osób wzrośnie aktywność społeczna.

Jedynie przeprowadzenie projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego i osiągnąć cel w postaci zwiększenia partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej.

W roku 2021 zrealizowano projekt pn. „Animacja dla mieszkańców z terenu Zaborowo i Szynkówko”. Dzięki projektowi jego uczestnicy zdobyli nową wiedzę, umiejętności, nowe doświadczenia przydatne w życiu społecznym. Dodatkowo w ramach zadania uczestnicy oraz osoby z otoczenia mogli korzystać z konsultacji psychologicznych.

Zajęcia z ratownikiem medycznym w ramach projektu "Animacje dla mieszkańców z terenu Zaborowa i Szykówka".

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Na terenie Miasta i Gminy Górzno obowiązuje *WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM MIASTA I GMINY GÓRZNO NA LATA 2017-2022* uchwalony 27 stycznia 2017 r. Do gminnego zasobu mieszkaniowego Miasta i Gminy Górzno należy 14 lokali komunalnych oraz 2 lokale socjalne.

Stawkę czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych ustala Burmistrz Miasta i Gminy zarządzeniem w wysokości do 3% wartości wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych w stosunku rocznym ogłaszany przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego. Stawka czynszu najmu wynosiła w 2021 r. 3 zł.

Burmistrz Miasta i Gminy ustalając stawki czynszu uwzględnia różnicowanie w standardzie zasobu mieszkaniowego poprzez stosowanie wyżek i niżek do stawki bazowej. Za wynajęty lokal mieszkalny najemca obowiązany jest uiszczać miesięczny czynsz najmu wynikający z kosztów administrowania, konserwacji, utrzymania stanu technicznego budynku, utrzymania zieleni i wszystkich pomieszczeń wspólnego użytkowania, otoczenia budynku oraz należnego podatku od nieruchomości. Najemca oprócz czynszu jest obowiązany do uiszczania związanych z eksploatacją mieszkania opłat niezależnych od właściciela, tj. opłat za dostawę do lokalu energii elektrycznej, wody oraz za odbiór nieczystości stałych i płynnych w wypadkach, gdy korzystający z lokalu nie ma zawartej umowy bezpośrednio z dostawcą mediów lub dostawcą usług.

Określono czynniki podwyższające stawkę czynszu z uwagi na wyposażenie techniczne podnoszące standard lokalu mieszkaniowego:

- 1) instalacja wodna - 20%;
- 2) instalacja kanalizacyjna - 20%;
- 3) centralne ogrzewanie - 30%.

Określono czynniki obniżające stawkę czynszu z uwagi na:

- 1) usytuowanie budynku poza strefą miasta – 5%;

- 2) z tytułu złego stanu technicznego – 5%;
- 3) usytuowanie lokalu na parterze w budynku wielokondygnacyjnym – 5%.

Miesięczna wysokość czynszu za lokal jest iloczynem stawki czynszowej w przeliczeniu na 1 m² powierzchni użytkowej dla lokalu o danym standardzie i powierzchni użytkowej tego lokalu.

Burmistrz może obniżyć wysokość naliczonego czynszu o 10% najemcom, których średni dochód w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej na pisemny wniosek zainteresowanego. Stawka czynszu najmu lokalu mieszkalnego stanowiącego własność Gminy może być obniżona maksymalnie do poziomu stawki czynszu ustalonej dla lokali socjalnych.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Gospodarowanie zasobem nieruchomości Miasta i Gminy Górzno odbywa się zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, o której mowa w art. 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami i jest on wykorzystywany na cele rozwojowe gminy i dla potrzeb zorganizowanej działalności inwestycyjnej oraz innych celów publicznych.

Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Burmistrz Miasta i Gminy Górzno.

Gospodarowanie gminnym zasobem polega na:

- 1) ewidencjonowaniu nieruchomości,
- 2) zapewnianiu wycen nieruchomości,
- 3) zbywania nieruchomości,
- 4) oddawaniu nieruchomości w trwałą zarząd,
- 5) wydzierżawianiu, wynajmowaniu i użyczeniu nieruchomości wchodzących w skład zasobu,
- 6) wykonywaniu czynności związanych z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzeniu windykacji tych należności.

Gospodarowanie zasobem polega ponadto na przygotowaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.

Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych.

Dochody Miasta i Gminy Górzno z tytułu gospodarowania mieniem komunalnym:

L.p.	Źródło dochodów	01.01.2021 r. – 31.12.2021 r.
1.	wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego	3.245,80 zł
2.	wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	3.827,32 zł
3.	wpływy z dochodów z najmu lokali mieszkalnych	24.842,30 zł
4.	wpływy z dochodów z najmu lokali użytkowych	6.760,20 zł
5.	wpływy z dzierżawy gruntów	33.887,92 zł

Stan ewidencji nieruchomości,

W skład tych gruntów wchodzi: grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty rolne, grunty pod urządzeniami melioracji wodnych, lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione, tereny mieszkaniowe, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe, tereny komunikacyjne, tereny niezabudowane, rekreacyjno – wypoczynkowe, nieużytki, grunty pokryte wodami powierzchniowymi.

Grunty Miasta i Gminy Górzno	Stan na 01.01.2021 r.		Stan na 31.12.2021 r.	
	Powierzchnia a w ha	Wartość księgową w zł	Powierzchnia w ha	Wartość księgową w zł
Obszar miejski	38,3631	947 002,31	37,1315	944 556,43
Obszar wiejski	32,6446	324 709,43	32,5646	323 709,43

W stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie jej zagospodarowania zapadają indywidualnie. Gminny zasób nieruchomości jest wykorzystywany zgodnie z wiążącymi organ wykonawczy Gminy ustaleniami, które będą wynikały z uchwał budżetowych podejmowanych na poszczególne lata, w formach prawnych przewidzianych w ustawie – Kodeks cywilny oraz ustawie o gospodarce nieruchomościami.

Miasto i Gmina Górzno gospodaruje zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki na podstawie obowiązujących przepisów prawa w pierwszej kolejności uwzględniając potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych. Realizacja planu wykorzystania zasobu nieruchomości nastąpi zgodnie z wiążącymi organ wykonawczy gminy ustaleniami, wynikającymi z obowiązujących przepisów prawa.

Nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości mogą być wykorzystane na cele rozwojowe gminy i zorganizowanej działalności inwestycyjnej.

Udostępnienie nieruchomości zasobu następować będzie między innymi poprzez sprzedaż lub zamianę nieruchomości, użyczenie, najem, dzierżawę bądź też przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości.

Sprzedaż nieruchomości gruntowych odbywać się będzie w trybie przetargu oraz w trybie bezprzetargowym (w ramach realizacji składanych wniosków w sprawie ich nabycia w przypadku spełnienia warunków przewidzianych prawem).

W przypadku sprzedaży nieruchomości lokalowych (lokale mieszkalne) sprzedawane będą wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej na rzecz najemców, którzy złożą wnioski o sprzedaż tych lokali.

Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają nieruchomości gminne niezbędne do realizacji zadań własnych gminy. W szczególności są to grunty i obiekty użyteczności publicznej oraz nieruchomości niezbędne do realizacji inwestycji gminnych, głównie przeznaczonych pod rozwój mieszkalnictwa komunalnego oraz sieci infrastruktury komunalnej i towarzyszących im obiektów.

4. Infrastruktura komunalna

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Zgodnie z Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020r. poz 713 z późn. zm.) Rada Miejska w Górznie podjęła Uchwałę nr XXII/109/2021 w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie Miasta i Gminy Górzno w latach 2018-2024.

Uchwalony plan zawiera przewidziane do realizacji zadania w poszczególnych latach.

Zakres planowanych usług wodociągowo kanalizacyjnych obejmuje zadania bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania potrzeb w zakresie świadczenia usług związanych z zaopatrzeniem w

wodę i odbioru ścieków na terenie Miasta i Gminy Górzno a także bieżące działania racjonalizujące zużycie wody i wprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej oraz działania rozwojowo-modernizacyjne i inwestycyjne .

5. Środowisko

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Obowiązujący w 2018 r. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został przyjęty Uchwałą Nr XXII/116/2016 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 30 listopada 2016 r.

Celem doboru działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej jest przedstawienie planu prac i uwarunkowań, sprzyjających redukcji emisji CO₂, wzrostowi udziału energii odnawialnej oraz zwiększenia efektywności energetycznej.

Główny element strategii stanowi wdrażanie nowoczesnych rozwiązań, uwzględniających aspekt energetyczny, ekologiczny, a także edukacyjny. Rozwiązania te będą obejmować poszczególne sektory dla których przeprowadzono inwentaryzację w zakresie zużycia energii finalnej oraz emisji CO₂ dla roku bazowego 2014 r.

Podstawą strategii jest możliwie intensywne zaangażowanie wszystkich uczestników rynku energii w działania przewidziane w planie, a także zwiększanie świadomości użytkowników energii dotyczącej sposobów i możliwości poprawy efektywności energetycznej oraz możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w ich własnym zakresie. Działania Gminy Górzno będą pełnić rolę wzorcową dla wszystkich grup odbiorców energii. Istotny jest także sposób postrzegania działań gminy przez jej mieszkańców oraz inwestorów. Prowadzone działania proefektywnościowe i proekologiczne będą przedstawiać gminne systemy zaopatrzenia w paliwa oraz energię jako nowoczesne oraz przyjazne dla środowiska. Strategia uwzględnia także działania bezpośrednio angażujące mieszkańców w działania ekologiczne. Aktywizacja mieszkańców ma ogromne znaczenie w realizacji celów dlatego jest to jeden z najważniejszych aspektów strategicznych.

Mając na uwadze zmienność warunków otoczenia, a także fakt, iż każde z podejmowanych działań niesie ze sobą określone rezultaty i doświadczenia, niniejszy plan może, a w niektórych przypadkach nawet powinien, być systematycznie korygowany. Stąd też wykazane działania mają charakter kierunkowy i powinny zostać korygowane wraz ze zmianami w postępie technicznym, czy możliwościami finansowymi Gminy Górzno.

W PGN przyjęto następujące, szczegółowe działania niskoemisyjne:

- 1) Sektor komunalny – działania w gestii samorządu podzielono na działania inwestycyjne mające bezpośredni wpływ na redukcję emisji, zużycia energii oraz wzrostu udziału energii z OZE oraz działania nieinwestycyjnie mające pośredni wpływ na redukcję emisji, zużycia energii oraz wzrostu udziału energii z OZE.
- 2) Działania inwestycyjne:
  - 2.1. Termomodernizacja budynku szkoły w Miesiączkowie i Gołkowie w celu ograniczenia strat ciepła oraz poprawienia jakości powietrza atmosferycznego. W roku 2019 przeprowadzono termomodernizację budynku szkoły w Gołkowie polegającą na dociepleniu ścian, stropów, stropodachu budynku oraz wymianie źródła ciepła wraz z wykonaniem nowej instalacji c.o. i c.w.u. oraz wymianie oświetlenia wewnętrznego, drewnianych drzwi zewnętrznych i okien. Wartość zadania 711.765 zł.
  - 2.2. Podłączenie do lokalnej kotłowni OSP w Górznie oraz rozbudowę sieci ciepłowniczej. Zadanie zrealizowane w 2016 r. Przy realizacji zadania zlikwidowano istniejące źródło ciepła w budynku OSP (kocioł c.o. na węgiel) i podłączono przedmiotowy budynek i budynek ZUK

do kotłowni lokalnej zlokalizowanej przy Zespole Szkół w Górninie. Koszt zadania 373.080, 60 zł.

2.3. Modernizacja oświetlenia ulicznego.

W ramach planowanej inwestycji w zależności od wyników przeprowadzonego audytu oświetlenia ulicznego można zaplanować działania takie jak:

- wymiana sodowych źródeł światła na energooszczędne LED,
- montaż reduktorów napięcia,
- wymiana liczników energii elektrycznej oświetlenia ulicznego,
- instalacja systemu zdalnego zarządzania, monitorowania i sterowania oświetleniem

w zależności od warunków pogodowych i natężenia ruchu ulicznego. W zależności od skali i rodzaju podjętych działań koszty modernizacji oświetlenia ulicznego mogą wynieść nawet 1 000 000 zł. Realizacja inwestycji powinna odbywać się etapowo.

2.4. Przebudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

W ramach tego działania można przeprowadzić następujące inwestycje ograniczające zużycie energii elektrycznej (a co za tym idzie ograniczające emisję CO₂) na cele funkcjonowania gospodarki wod.-kan. na terenie gminy:

- wymiana starych pomp w hydroforniach oraz przepompowniach ścieków na nowe energooszczędne,
- wprowadzenie monitoringu systemu wodociągowego i kanalizacyjnego w celu poprawy sprawności działania sieci, zmniejszenia kosztów eksploatacyjnych oraz skrócenia czasu usuwania awarii.

Koszty niniejszego zadania uzależnione są od rodzaju przeprowadzonych działań modernizacyjnych i mogą wahać się od kilkudziesięciu tysięcy do nawet kilku milionów złotych.

2.5. Modernizacja nawierzchni dróg gminnych w 2021 r.

- **Zrealizowano przebudowę drogi gminnej w Zaborowie na długości 258 metra, kończąc tym samym przebudowę drogi gminnej w Zaborowie poprzez wykorzystanie dotacji z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Dokumentacja projektowa została opracowana. Geodeta wykonał usługę podziału działek oraz odtworzenia przebiegu granic oraz wykonanie map do celów projektowych. W drodze przetargu wyłoniono wykonawcę robót budowlanych - Przedsiębiorstwo Drogowo Budowlane Sp z o.o. Całość poniesionych kosztów na zrealizowanie inwestycji wyniosła 231 303,02 zł.**
- **Zrealizowano przebudowę drogi gminnej Świniarki-Cienkusz od 0+000 km do 1+597 km w miejscowości Szczutowo. W wyniku procedury przetargowej wyłoniono wykonawcę robót budowlanych – Przedsiębiorstwo Drogowo Budowlane Sp z o.o. Koszty wykonania robót oraz inspektora nadzoru wyniosły w 2021 roku 1 041 099,86 zł. Całościowe koszty wraz z dokumentacją projektową wykonaną w roku poprzednim wyniosły 1 075 369,86 zł.**
- **Przygotowano dokumentację polegającą na przebudowy drogi w Miesiączkowie na odcinku 2580 metrów. Dokumentacja dotycząca przebudowy drogi w Miesiączkowie została opracowana. Koszt wykonania dokumentacji wraz z mapami do celów projektowych oraz pracami geodezyjnymi wyniósł 37 392,00 złotych. Pozyskano zgodę na wykonanie prac od Starostwa Powiatowego.**

- **Trwa Realizacja dokumentacji dotyczącej przebudowy mostu, przepustu oraz odcinka drogi pomiędzy nimi w okolicach rzeki Pisy. Prace projektowe w toku.**
- **Zlecono wykonanie dokumentacji projektowej drogi w Górznie Wybudowaniu,**
- **Zlecono aktualizację mapy dotyczącej drogi gminnej w obrębie Fiałki oraz w obrębie Górzno Miasto 2 – ulica Wczasowa. Prace trwają.**
- **Wykonano dokumentację projektową dotyczącą wykonania nadlewki asfaltowej na drodze 11 Listopada w Górznie wraz z remontem podwórka przed obecnie funkcjonującym przedszkolem. Koszt wykonania dokumentacji wraz z pozyskaniem map wyniósł 2000 złotych. Pozyskano zgody na realizację prac.**
- **Wykonano remont odcinka drogi w Gołkowie. Koszt robót budowlanych wyniósł 14 391 złotych.**

Działanie obejmuje zmniejszenie negatywnych dla środowiska naturalnego skutków nadmiernego czasu przejazdu odcinkami dróg, poprzez zmniejszenie emisji do atmosfery zanieczyszczeń powstających w procesie spalania paliw w silnikach samochodowych. Poprawa nawierzchni wpłynie bezpośrednio na zmniejszenie wielkości unosu pyłu - emisję wtórną z powierzchni drogi, ulic i chodników.

W wyniku podjętych działań nastąpi ograniczenie zużycia energii oraz emisji zanieczyszczeń w sektorze transportu lokalnego o ok. 2,0%.

W ostatnich latach wykonano:

- modernizację drogi wiejskiej nr 080725 w sołectwie Górzno-Wybud. etap II odcinek długości 0,650 km za kwotę 47.291,63 zł,
- modernizację ul. Ogrodowej w Górznie na odcinku 0,2 km za kwotę 72.354,14 zł,
- modernizację drogi dojazdowej w Gołkowie etap II i etap III za łączną kwotę 291.668 zł,
- opracowano dokumentację projektową na rozbudowę ul. Św. Floriana w Górznie, usunięto kolizję elektroenergetyczną, dokonano podziału działek oraz ich częściowego wykupu. Na zadanie poniesiono koszty w kwocie łącznie 145.116,28 zł (w tym 45.118,28 zł do roku 2016). Na dofinansowanie zadania złożono wnioski do PROW oraz Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2020,
- modernizację ul. Leśnej w Górznie za kwotę 292.248,49 zł,
- modernizację drogi gminnej nr 080753C w km 0,00-0,700 za kwotę 160.000,00 zł,
- opracowano projekt na przebudowę drogi gminnej w miejscowości Zaborowo, na usunięcie kolizji energetycznej i telekomunikacyjnej. Usunięto kolizję energetyczną. Na zadanie wydatkowano dotychczas 28.474,50 zł. Zadanie do wykonania zaplanowano na rok 2019 za kwotę 653.390,00 zł,
- opracowano projekt na przebudowę ul. Cmentarnej w Górznie, koszt 1.660,50 zł. Podpisano umowę z Lokalną Grupą Działania na dofinansowanie realizacji zadania.

- Dofinansowanie wynosi 137.856,00 zł. Zadanie do wykonania zaplanowano na rok 2019 za kwotę 327.200,00 zł,
- opracowano projekt na modernizację drogi w miejscowości Wierzchownia za kwotę 3.075,00 zł,
  - przebudowę drogi gminnej za kwotę 647.360 zł,
  - przebudowę ul. Cmentarnej w Górznie za kwotę 328.442 zł,
  - opracowano projekt drogi dojazdowej w m. Wierzchownia.
  - W 2020 zrealizowano inwestycję “Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych Szykówko-Wierzchownia” za 225 000 zł. Modernizacja drogi polegała na wykonaniu wzmocnienia warstwy podbudowy jezdni i zjazdów oraz wykonania nowej nawierzchni w technologii dwuwarstwowej bitumicznej MMA o sumarycznej grubości 6 cm.
  - W 2020 wykonano “Rozbudowę drogi gminnej nr 081304C – ul. św. Floriana odc. dł. 0,940 km, w km 0+400 – 1+340.” W drodze przetargu nieograniczonego wybrano Wykonawcę robót – Przedsiębiorstwo Drogowo-Budowlane sp. z o. o. z siedzibą przy ulicy Długiej 27, 87-300 Brodnica. Zadanie dotyczyło w szczególności rozbudowy drogi, w tym między innymi wykonania podbudowy, jezdni, chodników, zatok autobusowych, zjazdów, obramowania, przebudowy i budowy kanalizacji deszczowej. Nawierzchnie zrealizowano w technologii dwuwarstwowej bitumicznej MMA o sumarycznej grubości 8 cm. Kwota poniesiona w 2020 roku na inwestycję wyniosła 2 544 539,91 zł
  - Przebudowa nawierzchni drogi Nad Strugą w m. Gołkowo na odległości 700 metrów. Prace zostały zrealizowane w drugiej połowie 2020 roku. Całościowy koszt realizacji zadania wyniósł 179 990,47 zł.

2.6. Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy.

Dostępność i odpowiednie przygotowanie tras rowerowych wpłynie na zmniejszenie ruchu samochodowego oraz przyniesie wymierne efekty ekologiczne. Inwestycje będą obejmować m.in. trasy bezpiecznego ruchu, niezbędną infrastrukturę dla ruchu pieszego i rowerowego (np. ławki miejskie, stojaki dla rowerów). W pierwszej kolejności należy wybudować drogi rowerowe wzdłuż odcinków dróg o największym natężeniu ruchu pojazdów samochodowych. Rozwiązanie takie poza redukcją emisji CO₂ wpłynie także na bezpieczeństwo rowerzystów. W dalszej kolejności w zależności od przeprowadzonych analiz finansowych oraz projektowych należy rozważyć dalszą rozbudowę ścieżek rowerowych na terenie analizowanej jednostki.

W wyniku podjętych działań nastąpi ograniczenie zużycia energii oraz emisji zanieczyszczeń w sektorze transportu prywatnego o ok. 1,0 %.

3) Działania nieinwestycyjne.

Głównym celem prowadzenia działań nieinwestycyjnych jest zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców i wykształcenie prawidłowych oraz odpowiedzialnych zachowań w zakresie gospodarowania energią poprzez:

- realizację działań zmierzających do uzyskania akceptacji społecznej dla nowoczesnych rozwiązań w zakresie racjonalizacji zużycia energii,
- współpracą ze szkołami,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych.

- organizację szkoleń, seminariów i konferencji,
- organizację imprez cyklicznych.

3.1. Promowanie zachowań energooszczędnych w transporcie – ecodriving.

W związku z coraz większą ilością zarejestrowanych pojazdów samochodowych, jednym z ważnych elementów walki ze zmianami klimatycznymi stał się ecodriving (ekojazda) czyli nowoczesny, oszczędny sposób prowadzenia samochodu. To nowa kultura jazdy pozwalająca na optymalne wykorzystanie nowych rozwiązań technologicznych zastosowanych we współczesnych pojazdach, zmniejszenie zużycia paliwa, kosztów związanych z eksploatacją pojazdu oraz redukcja poziomu emisji gazów cieplarnianych.

3.2. Edukacja mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii Edukacja lokalnej społeczności w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, obejmuje m.in.

- promocję energooszczędnych źródeł światła i oszczędności energii wśród mieszkańców,
- kampanię edukacyjno – informacyjną w zakresie możliwości zmniejszenia zużycia energii, w gospodarstwach domowych,
- promocję mechanizmów finansowych dotyczących montażu kolektorów słonecznych, ogniw fotowoltaicznych i innych źródeł energii,
- utworzenie stałego działu na stronie internetowej gminy poświęconego efektywności energetycznej i OZE.

W zależności od pozyskiwanych środków finansowych zalecane jest rokroczne przeprowadzanie kampanii edukacyjnych.

3.3. Wdrażanie systemu zielonych zamówień/zakupów publicznych.

Zielone zamówienia publiczne oznaczają politykę, w ramach której podmioty publiczne włączają kryteria i/lub wymagania ekologiczne do procesu zakupów (procedur udzielania zamówień publicznych) i poszukują rozwiązań ograniczających negatywny wpływ produktów/usług na środowisko oraz uwzględniających cały cykl życia produktów, a poprzez to wpływają na rozwój i upowszechnienie technologii środowiskowych.

3.4. Adaptacja posiadanej dokumentacji projektowej do zastosowania zielonej energii.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP) jest dokumentem, który stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015 poz. 199) jest aktem prawa miejscowego. Przy sporządzaniu planów miejscowych wiążące są ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, pod rygorem nieważności planu.

W celu promowania OZE i działań poprawiających efektywność energetyczną na terenie gminy ważne jest, aby dokumenty prawa miejscowego określały zasady stosowania zielonej energii.

W roku 2018 przystąpiono do sporządzenia studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Górzno oraz sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotowe dokumenty obejmować będą promowanie OZE i działania poprawiające efektywność energetyczną. W/w dokumenty zostały opracowane. Planowane uchwalenie w I półroczu 2021 r.

4) Działania w gestii pozostałych interesariuszy.

Rolą Gminy Górzno w tym działaniu będzie edukacja mieszkańców i przedsiębiorców, w zakresie dostępności zewnętrznych środków finansowania inwestycji, pomoc merytoryczna przy procedurze ubiegania się o środki oraz samo ubieganie się o środki na wskazane w niniejszym dziale zadania.

Skala realizacji wymienionych w niniejszym dziale proponowanych inwestycji zależy przede wszystkim od zainteresowania i możliwości finansowych mieszkańców gminy oraz podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy.

4.1. Montaż odnawialnych źródeł energii (OZE) w budynkach (kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne, pompy ciepła).

4.2. Termomodernizacja budynków połączona z wymianą węglowych źródeł ciepła.

6. Program ochrony środowiska

Gmina posiada Gminny Programu Ochrony Środowiska. Program ten został przedstawiony Radzie Miejskiej w Górznie i przyjęty Uchwałą Nr V/29/2019 Rady Miejskiej w Górznie w dniu 28 marca 2019r. Opracowanie gminnego Programu Ochrony Środowiska wynika z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2018 poz. 799 z późn. zm.). Niniejszy Program zgodny jest z powyższą ustawą oraz innymi dokumentami na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym, w których poruszana jest szeroko rozumiana problematyka ochrony środowiska. Program Ochrony Środowiska jest dokumentem strategicznym, odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania środowiskowe, niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie Miasta i Gminy oraz przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju. Miasto i Gmina Górzno jest gminą miejsko-wiejską. Większość obszaru Miasta i Gminy stanowią użytki rolne, lasy i zadrzewienia.

Na obszarze Miasta i Gminy występuje 7 obszarów chronionego krajobrazu oraz 13 pomników przyrody. Stan środowiska przyrodniczego na terenie Miasta i Gminy ogólnie można ocenić jako dobry. Stan powietrza atmosferycznego, stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Miasta i Gminy poddawane są regularnym badaniom. Monitoringiem w tym zakresie zajmuje się WIOŚ w Bydgoszczy. Gmina nie jest w dużym stopniu narażona na występowanie zagrożeń naturalnych tj. osuwiska, susze, powódzie.

W dokumencie został sformułowany nadrzędny cel Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Górzno, który brzmi: zrównoważony rozwój miasta i gminy Górzno z poszanowaniem środowiska naturalnego.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono kierunki interwencji, cele i zadania. Harmonogram zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań obejmuje jedynie zadania własne samorządu gminnego i tak:

- obszar interwencji 1:
  - zadania:
    - Termomodernizacja budynku szkoły w Miesiączkowie i Gołkowie w celu ograniczenia strat ciepła oraz poprawienia jakości powietrza atmosferycznego - Obniżony poziom infrastruktury technicznej
    - Dofinansowanie do programu ECOPiec 2018

Przeprowadzono modernizację budynku szkoły w Gołkowie. Dofinansowano 8 wniosków na wymianę kotłów grzewczych.

- obszar interwencji 2:
  - zadania:

- Przebudowa drogi gminnej w m. Zaborowo, Przebudowa ul. Cmentarnej w Górznie w celu połączenia z drogą powiatową budynku, w którym są świadczone usługi turystyczno-edukacyjne
- Modernizacja drogi dojazdowej w m. Wierzchownia, Rozbudowa drogi gminnej nr 081304C – ul. Św. Floriana odc. dł. 0,940 km, w km 0+400 – 1 +340

Zrealizowano przebudowę drogi gminnej w m. Zaborowo, ul. Cmentarnej w Górznie oraz modernizację drogi gminnej nr 081304 - ul. Św. Floriana w Górznie.

- obszar interwencji 3:
  - zadania:
    - Modernizacja linii elektroenergetycznych
    - Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego
    - Właściwa lokalizacja urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne
- obszar interwencji 4:
  - zadania:
    - Dofinansowanie modernizacji stacji SUW
    - Zagospodarowanie nabrzeży zbiorników wodnych na terenie Miasta i Gminy
    - Badania jakości wód
- obszar interwencji 5:
  - zadania:
    - Rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Jana Pawła II
    - Rozbudowa sieci wod.-kan.

Wykonano częściową rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ul. Św. Floriana i rozbudowę sieci wodociągowej od ul. Jana Pawła II do ul. Śmigockiego

- obszar interwencji 6:
  - zadania:
    - Prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi
    - Opracowanie planów wydobywania surowców w nowych lokalizacjach
- obszar interwencji 7:
  - zadania:
    - Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz kontrola ich opróżniania
    - Ograniczenie erozji gleb poprzez nasadzenia drzew i krzewów
- obszar interwencji 8:
  - zadania:
    - Organizowanie selektywnej zbiórki odpadów
    - Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest oraz działania zakresu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych

Gmina posiada inwentaryzację wyrobów zawierających azbest. Organizuje odbiór i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.

- obszar interwencji 9:
  - zadania:
    - Konserwacja pomników przyrody
    - Pielęgnacja i ochrona istniejącej zieleni urządzonej zieleńce i skwery
    - Wprowadzenie stref zieleni izolacyjnej
- obszar interwencji 10:
  - zadania:
    - Dopuszczenie jednostek Straży Pożarnej

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów stwierdzanych jako poprawa jakości środowiska, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz skutków podejmowanych działań. W celu monitorowania stanu środowiska zastosowane zostaną wskaźniki stanu środowiska, oddziaływania na środowisko oraz wskaźniki reakcji na złą jakość środowiska albo na nadmierne oddziaływania.

7. Polityka społeczna

7.1. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

Według stanu na 30 czerwca 2021 roku, liczba ludności gminy Górzno wyniosła 3992 osoby, z czego 50,6% stanowiły kobiety, a 49,4 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 5,1 % ludności powiatu, 0,2% ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 21,45%, osoby w wieku produkcyjnym 61,85%, a w wieku poprodukcyjnym 16,70%. W latach 2019, 2020, 2021 liczba ludności utrzymuje się na podobnym poziomie. Według stanu na 31 grudnia 2021 stopa bezrobocia dla powiatu wyniosła 6,2% dla województwa wynosi 7,7%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Górzno wynosiła 61, w tym 69% stanowiły kobiety, 31% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 0,61%. W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajdują się 3 oddziały przedszkolne przy szkołach, dysponujących 190 miejscami.

Pomoc i wsparcie w gminie Górzno z pomocy społecznej w 2021 roku uzyskało 189 osób, co stanowiło 5% wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2020 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 18 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 8 osób. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 30 osoby, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2020 o 2 osoby. W gminie Górzno najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodki pomocy społecznej w 2021 roku było kolejno: bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, oraz ubóstwo. Pomoc i wsparcie w gminie Górzno z pomocy społecznej w 2021 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 69 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 134 osób. Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 4 osób. W gminie funkcjonował asystent rodziny, który objął swoją opieką jedną rodzinę.

Liczba pobierających w roku oceny zasiłek wychowawczy wyniosła 462 rodziny. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o 50 rodzin (co stanowi wzrost o 10,5% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku wychowawczego wyniosła 4.498.788,27 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 134.287,81 zł. Liczba pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny wyniosła 237 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 15 rodzin. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła 2.451.387,00 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 446.536,00 zł.

W roku oceny, kadra ośrodka pomocy społecznej liczyła 5 osób w tym: kadra kierownicza 1 osoba, pracownicy socjalni 2 osoby, pozostali pracownicy 2 osoby. Spośród zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej pracowników 4 osób posiada wykształcenie wyższe oraz 1 osoba wykształcenie

zawodowe. Specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 2 pracowników socjalnych. Wśród pracowników 1 osoba posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej. W gminie Górzno środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2021 roku 7.633.902,00 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 385.166,00 zł. W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 6.949.175,00 zł. co stanowi 91,00% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 536.050,00 zł. co stanowi 7% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 62.017,00 zł. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 45.198,00 zł. Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe w dziale 855 - Rodzina i w dziale 852- Pomoc społeczna. W roku oceny jednostka organizacji pomocy społecznej realizowała projekt finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego pod nazwą "Wybierz Aktywność!-program wsparcia aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców gminy Osiek i Górzno"

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górznie realizuje zadania ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt.1 do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Może być pełniona w formie rodzinnej: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna), rodzinny dom dziecka oraz w formie instytucjonalnej: placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny. Pieczę zastępczą zapewnia realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka. Bardzo ważne jest przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji. W pieczy zastępczej dzieci umieszczone zdobywają umiejętności społeczne, a także zaspokajane są potrzeby emocjonalne dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

W przypadku rodzin niewydolnych wychowawczo, w których rodzice biologiczni nie podejmują żadnych kroków w celu poprawienia sytuacji oraz nie mogą lub nie potrafią wypełnić swoich obowiązków rodzicielskich, dochodzi często do sytuacji, w której decyzją sądów rodzinnych zostaje im ograniczona, zawieszona lub odebrana władza rodzicielska. Rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą być objęte pomocą asystenta rodziny lub kuratora. Jednakże w przypadku dalszej niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców dziecko na podstawie orzeczenia sądu zostaje umieszczone w pieczy zastępczej. Celem reformy w systemie pieczy zastępczej jest spowodowanie wzrostu zawodowego rodzicielstwa zastępczego, przy jednoczesnym przekształcaniu placówek opiekuńczo – wychowawczych do 14 wychowanków.

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

W roku 2021 w Gminie Górzno nie mieliśmy rodzin wspierających oraz placówek wsparcia dziennego. Do tej pory żadne dziecko nie zostało umieszczone w placówce opiekuńczo- wychowawczej. W

Gminie funkcjonował asystent rodziny, który objął swoją opieką jedną rodzinę. Pracownicy GOPS oraz asystent rodziny współpracują ze szkołą, ośrodkiem zdrowia oraz policją. Monitorowali oni również sytuację rodzin, u których istniało prawdopodobieństwo, znalezienia się w kryzysie lub przeżywania trudności opiekuńczo- wychowawczych.

W Gminie Górzno nie ma placówek wsparcia dziennego. Prężnie działa Gminny Ośrodek Kultury. W GOK organizowana jest nauka języka angielskiego poprzez zabawę oraz łączenie różnych kultur. Odbywają się wernisaże malarstwa, przeglądy piosenek, wystawy fotograficzne, wieczory autorskie, seanse filmowe we współpracy z ogólnopolskim projektem Polska Światłoczuła, spektakle teatralne, koncerty muzyczne, spotkania z interesującymi osobami, działają kabarety i wiele innych inicjatyw kulturalnych. GOK aktywnie organizuje życie kulturalne mieszkańców łącząc pokolenia.

Miasto i Gmina Górzno nie posiada na swoim terenie placówek specjalistycznego wsparcia.

Mieszkańcy jednak mają bogatą ofertę specjalistów. Zatrudniony jest radca prawny, pedagog szkolny, logopeda, psycholog oraz terapeuta uzależnień. Mieszkańcy mogą na miejscu skorzystać z profesjonalnej pomocy specjalistów.

Na terenie Miasta i Gminy Górzno są dwie placówki opiekuńczo- wychowawcze typu rodzinnego – Rodzinne Domy Dziecka oraz dwie rodziny zastępcze spokrewnione.

W 2021 roku dwoje dzieci przebywało w pieczy zastępczej, udział środków własnych gminy wyniósł: 8.692,00 zł. W roku 2022 zaplanowano udział środków własnych gminy w kwocie: 10.000 zł.

7.2. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Rada Miejska w Górznie corocznie uchwała gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w formie jednego dokumentu. Cele i zadania programu to:

- ograniczenie stosowania substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych
- rozwój oferty profilaktycznej, sprzyjającej kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych, skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży
- ograniczenie szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych wynikających ze spożywania środków psychoaktywnych oraz innych zachowań ryzykownych

Na terenie gminy działają punkty: konsultacyjny dla osób uzależnionych prowadzony przez terapeutę oraz porady psychologiczne prowadzone przez psychologa. Praca w punktach oparta jest na terapii grupowej, konsultacjach indywidualnych oraz teleporadach

1. Grupa pracy nad tożsamością alkoholową
2. Radzenia sobie z głodem alkoholowym pracy nad uznaniem bezsilności wobec alkoholu
3. Grupa pracy nad destrukcją
4. Motywowanie do pracy na rzecz trzeźwości i korzyści wynikających z prowadzenia trzeźwego życia
5. Zwiększenie umiejętności konstruktywnego radzenia sobie z problemami życiowymi

Podstawowymi metodami pracy są: mikroedukacja, konfrontacja, autodiagnoza, ćwiczenia umożliwiające zmianę zachowań, modelowanie i identyfikacja.

Udostępnienie telefonu „Niebieska Linia” - telefoniczne pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie, koszt 194,70 zł. Roczny koszt terapeuty i psychologa wraz z wynajmem pomieszczenia na świetlicę terapeutyczną w 2021 r. to 20.015,41 zł. Z programu profilaktyki sfinansowano również m.in.:

- wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży z gminy Górzno w kwocie 5.000,00 zł formie dotacji dla Parafii w Górznie,
- przedstawienia profilaktyczne i spektakle teatralne w szkołach, nagrody w ramach konkursów w gminie Górzno w kwota - 8.394,91 zł,

- zakup materiałów profilaktycznych, biurowych, prenumerat czasopism: „Świat Problemów”, „Remedium”, publikacji, usług telekomunikacyjnych, szkoleń członków Komisji oraz Zespołu Interdyscyplinarnego -7.603,78 zł,
- dofinansowanie do transportu uczniów na basen do Rypina w ramach projektu „Umiem pływać”-3.000,00 zł.

7.3. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi

W 2021 roku zarządzeniem nr 189/2021 z dnia 26.04.2021 r. Burmistrz Miasta i Gminy Górzno ogłosił otwarty konkurs ofert na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań Miasta i Gminy Górzno w 2021 r. przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie:

- 1) Organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży, zgodnie z programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu Miasta i Gminy Górzno:

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęła jedna oferta złożona przez Parafię Rzymskokatolicką Podwyższenia Krzyża Świętego, Górzno na zadanie pn. Organizacja wyjazdu krajoznawczego dla dzieci, młodzieży z terenu Miasta i Gminy Górzno - kwota dofinansowania 5000 zł.

Oferta spełniała wymagania formalne i merytoryczne. W związku z tym została przyjęta do realizacji.

- 2) Upowszechniania sportu i turystyki w Mieście i Gminie Górzno

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło trzy oferty. Oferty spełniały wymagania formalne i merytoryczne. W związku z tym zostały przyjęte do realizacji.

1. Oferta złożona przez Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy UNIFREEZE Górzno na zadanie pt. „Zajęcia sportowe piłki nożnej dziewcząt KS Unifreeze Górzno” - kwota dofinansowania 3950,62 zł.

2. Oferta złożona przez Koło Gospodyń Wiejskich Zaborowo pt. „Krok po kroku do zdrowia” - kwota dofinansowania 790,12 zł.

3. Oferta złożona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie na zadanie pt. „Aktywność fizyczna - To Lubię” - kwota dofinansowania 3259,26 zł.

- 3) Pielęgnowanie, upamiętnianie, propagowanie wśród mieszkańców Miasta i Gminy Górzno lokalnej historii i tradycji

. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęły trzy oferty, które zostały przyjęte do realizacji:

1. Oferta złożona przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Górzno na zadanie pt. „Nasza przeszłość, nasza przyszłość” - kwota dofinansowania 1500 zł.
2. Oferta złożona przez Fundacja Vetustas. Przestrzeń Pogranicza pt. “W poszukiwaniu górznieńskiego dworu biskupów płockich” - kwota dofinansowania 2500 zł.
3. Oferta złożona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie na zadanie pt. “Nasze miasteczko Górzno z danych lat” - kwota dofinansowania 1000 zł.

Podstawą zlecenia w/w zadań oraz przekazania dotacji na ich realizację było zawarcie umów przez Miasto i Gminę Górzno z w/w podmiotami. Przy procedurach przyznawania i rozliczania dotacji, przedstawiciele organizacji pozarządowych mogli korzystać z pomocy wyznaczonego pracownika ds.

współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Sprawozdania w zakresie rozliczenia otrzymanych dotacji złożone przez organizacje pozarządowe sporządzone zostały prawidłowo, załączone zestawienia faktur i dokumentów finansowych zostały opłacone ze środków pochodzących z dotacji. Wysokość środków przeznaczonych na realizację w/w zadań publicznych w 2021 roku wyniosła 18 000 zł.

VI. Realizacja uchwał Rady Miejskiej

W 2021 roku Rada Miejska w Górznie podjęła 64 uchwały w tym 19 uchwał finansowych, 4 uchwały dotyczące gospodarki nieruchomościami, 1 uchwała dotycząca oświaty, 29 uchwał organizacyjnych oraz 10 uchwały tematyczne.

VII. Część analityczna

1. Ład przestrzenny

W roku 2018 Rada Miejska w Górznie podjęła 3 uchwały dotyczące ładu przestrzennego, tj. Uchwałę nr XXXIX/213/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 27 września 2018 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górzno oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Rada Miejska w Górznie w dniu 27 września 2018 r. podjęła Uchwałę Nr XXXIX/214/2018 w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Górzno oraz Uchwałę nr XXXVII/202/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębach geodezyjnych miasto Górzno 1 oraz Górzno-Wybudowanie. Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z niezbędnymi opracowaniami: prognozą strategiczną oddziaływania na środowisko, prognoza skutków finansowych. Przystąpiono również do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Górzno. W/w dokumenty zostały zaopiniowane i uzgodnione zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wyłożenie do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz studium nastąpiło w dniach od 3 do 16 sierpnia 2020 r. W dniu 14 sierpnia 2020 r. odbyła się dyskusja publiczna nad przyjętymi rozwiązaniami w przedmiotowych dokumentach. Rada Miejska w Górznie w dniu 20 września 2021 r. podjęła uchwałę Nr XXVIII/152/2021 w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górzno.

2. Mienie komunalne

- 1) Sprzedano działkę nr 3/3, obręb Górzno Miasto 1. Kwota sprzedaży brutto wyniosła 194 500,00 zł.
- 2) Dokonano przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności, w związku z czym zdjęto ze stanu księgowego działki o łącznej powierzchni 0,0800 ha.
- 3) Oddano w dzierżawę:
  - a) pod działalność turystyczną
– część działki nr 178/4 w Górznie, obręb Górzno Miasto 2,
  - b) pod lokalizację ogródka piwnego

- część działki nr 437/2 w Górznie, obręb Górzno Miasto 1
    - b) grunty rolne
      - część działki nr 253/1 i 248/1 w Miesiączkowie
- 4) Oddano w najem:
- lokal użytkowy przy ul. Leśnej 24 w Górznie

3. Oświata

Sieć szkół i przedszkoli na terenie Miasta i Gminy Górzno (stan na 31.12.2021 r.):

L.p.	Szkoła/placówka przedszkolna	Liczba uczniów/wychowanków	Lw	Liczba uczniów w oddziałach
1.	Zespół Szkół w Górznie	233	14	18,17,15,16,16,11,14,13,25,9,20,20,19,20,20
2.	Przedszkole Gminne w Górznie	105	7	12,9,8,20,24,12,20
3.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Gołkowie	128	8	12,19,14,13,12,6,25,27
4.	Oddział przedszkolny przy NSP w Gołkowie	59	2	20,20,19
5.	Szkoła Podstawowa SPSK w Miesiączkowie	81	8	11,4,5,13,15,4,14,16
6.	Oddział przedszkolny przy SPSK w Miesiączkowie	20	1	20

Realizacja zadań oświatowych w 2021 roku.

3.1. Pomoc materialna dla uczniów w formie zasiłków i stypendiów szkolnych.

W 2021 roku przyznano 60 stypendiów szkolnych(dla 45 uczniów) na kwotę 45.198,00 zł , z tego wydano ze środków budżetu Miasta i Gminy Górzno 9.039,60 zł (20 % ogólnej kwoty), pozostała kwota 36.158,40 zł (80 %) pochodziła z dotacji budżetu państwa.

W 2021 roku 3 uczniów szkoły podstawowej otrzymało zasiłek szkolny w wysokości po 620,00zł każdy.

3.2. Dofinansowanie zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych dla uczniów w ramach rządowego programu pomocy uczniom w 2021 r.-„Wyprawka szkolna”.

W 2020 r. przyznano dofinansowanie do zakupu podręczników 7 uczniom LO SPSK w Górznie z orzeczeniem o niepełnosprawności na kwotę 3.115,00 zł.

3.3. Wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe.

Na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych wydano we wszystkich szkołach funkcjonujących na terenie Miasta i Gminy Górzno dotację celową na kwotę 59.588,04 zł, w tym:

- Zespół Szkół w Górninie - 29.399,04 zł,
- Szkoła Podstawowa SPSK w Miesiączkowie- 11.999,79 zł,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Gołkowie- 17.599,23 zł
- prowizja(1% obsługi)- 589,98 zł

3.4. Realizacja zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego w 2021 r.

Miasto i Gmina Górzno otrzymało dotację z budżetu państwa na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego na 2021 r. na 113 uczniów w wieku od 2,5 roku do 5 lat w wysokości 166.223,00 zł, z tego Przedszkole Gminne w Górninie otrzymało kwotę 101.499,00 zł (69 dzieci), oddział przedszkolny przy NSP w Gołkowie – 45.601,00 zł (31 dzieci), oddział przedszkolny przy SP SPSK w Miesiączkowie- 19.123,00 zł (13 dzieci).

Roczna kwota dotacji przedszkolnej na 1 dziecko wynosiła 1.471,00 zł.

3.5. Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

W 2021 r. 9 pracodawców otrzymało dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników na przygotowanie zawodowe(naukę zawodu i przyuczenie do wykonywania określonej pracy) za 8 uczniów w wysokości 64.655,99 zł. Dofinansowanie kosztów kształcenia 1 ucznia za 3-letnią naukę wynosi 8.081 zł.

3.6. Program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” 2021 r.

W 2021 r. Kujawsko-Pomorski Związek Pływacki w Toruniu przyznał naszej gminie 2 grupy. 1 grupa uczniów z klasy III Szkoły Podstawowej SPSK w Górninie w okresie od 29.09.2021 r. do 01.12.2021 r. realizowała zajęcia nauki pływania na basenie w Rypinie. Koszty dojazdu dzieci na basen (2.700,00 zł) pokryła Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Górninie. I grupa uczniów z NSP w Gołkowie w okresie od 27.09.21 r. do 03.12.21 r. korzystała z nauki pływania również na basenie w Rypinie.

3.7. Projekt „Szkolny Klub Sportowy” 2021.

W 2021 roku w ramach rozwijania sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzież w Zespole Szkół w Górninie (2 grupy) , w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Gołkowie (2 grupy) oraz w Szkole Podstawowej SPSK w Miesiączkowie (1 grupa) realizowany był program „Szkolny Klub Sportowy”. Program ten jest skierowany do uczniów szkół bez względu na wiek, płeć oraz sprawność fizyczną. Program ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. 95 % środków na dofinansowanie kosztów prowadzenia zajęć pochodziła z MSiT, natomiast udział środków własnych wyniósł 5% całości kosztów, tj. 220 zł za 1 grupę.

3.8. Projekt pn. „Rozwijamy kompetencje kluczowe uczniów w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Gołkowie i Zespole Szkół w Górninie”.

Projekt realizowany jest od września 2019 r. w ramach RPO WKP 2014-2020, Osi Priorytetowej 10 Innowacyjna Edukacja Działanie 10.2 Kształcenie ogólne i zawodowe Poddziałanie 10.2.2. Kształcenie ogólne dla wszystkich uczniów w Zespole Szkół w Górninie oraz w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Gołkowie. Zajęcia w 100% sfinansowane są ze środków unijnych. Uczniowie w ramach projektu rozwijają swoje umiejętności, zdobywają nowe wiadomości, a tym samym kształtują kompetencje kluczowe. Ze względu na pandemię i realizowana naukę zdalną zajęcia były kilkakrotnie przesuwane, zostaną ukończone w czerwcu 2022 roku.

3.9. W styczniu 2020 r. w Zespole Szkół w Górninie rozpoczęto przygotowania do realizacji projektu edukacyjnego pn. „**Kształtowanie i rozwijanie u uczniów Zespołu Szkół w Górninie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy**”.

Zaplanowano następujące zajęcia:

- matematyka metoda eksperymentu,
- fizyka metoda eksperymentu,
- chemia metoda eksperymentu,
- biologia metoda eksperymentu,
- chemia,
- matematyka zajęcia rozwijające.

Zajęcia miały być prowadzone do stycznia 2021 roku, lecz ze względu na pandemię i naukę zdalną w szkole zajęcia zostały ukończone dopiero w grudniu 2021 roku.

3.10. Wsparcie w ramach przedsięwzięcia pn. "Poznaj Polskę" dla Szkoły Podstawowej w Górznie.

Miasto i Gmina Górzno otrzymała dofinansowanie w ramach ogłoszonego przez Ministra Edukacji i Nauki przedsięwzięcia pod nazwą "Poznaj Polskę"-Edycja 2021, na realizację krajowych wycieczek szkolnych o charakterze edukacyjnym. Program ten pozwolił szkołom na uzyskanie dofinansowania wyjazdów m.in. do muzeów, miejsc pamięci, instytucji popularyzujących osiągnięcia nauki. Wsparcie jest przeznaczone na pokrycie kosztów przejazdu, biletów wstępu, przewodnika, zakwaterowania, wyżywienia, ubezpieczenia uczestników wyjazdu.

Szkoła otrzymała dofinansowanie w wysokości do 80 % planowanych kosztów wycieczki, w tym :jednodniowej- do kwoty 5 tys. zł , dwudniowej- do kwoty 10 tys. zł.

Kwota otrzymanego dofinansowania przez Miasto i Gminę Górzno ze środków budżetu państwa wynosi 10.137,21 zł, a wkład własny Miasta i Gminy Górzno stanowi 2.534,30 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 12.671,51 zł.

Dzięki pozyskanym środkom zrealizowano 2 wycieczki szkolne (jednodniowa i dwudniowa).

Uczniowie odwiedzili atrakcyjne miejsca w Toruniu: Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy, Dom Mikołaja Kopernika, Muzeum Piernika, Dom Legend Toruńskich, Planetarium oraz Niewidzialny Dom. W wycieczkach uczestniczyło 53 uczniów z klas III i V Szkoły Podstawowej w Górznie.

3.11. Wsparcie w ramach Programu Laboratoria Przyszłości dla Szkoły Podstawowej w Górznie.

Laboratoria Przyszłości to nowa inicjatywa, której celem jest rozwijanie kompetencji kreatywnych i technicznych wśród uczniów. Program zakładał wyposażenie szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół artystycznych w nowoczesne narzędzia i pomoce dydaktyczne, potrzebne w kształtowaniu i rozwijaniu zdolności manualnych i technicznych, a także samodzielnego i kreatywnego myślenia. W ramach programu Miasto i Gmina Górzno otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 70.000 zł. Dzięki otrzymanemu wsparciu zostało zakupione nowoczesne wyposażenie dla Szkoły Podstawowej w Górznie pozwalające każdemu uczniowi realizować w pełni swój kreatywny potencjał, nie tylko na lekcjach techniki, ale też na innych przedmiotach i dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych.

3.12. Dodatkowa subwencja na zajęcia wspomagające dla uczniów szkół podstawowych.

Ze względu na realizację przez długi okres w szkołach nauki zdalnej i związanych z tym zaległości w przyswojonej wiedzy z przedmiotów głównie ścisłych, języka polskiego i angielskiego Ministerstwo Edukacji i Nauki przekazało do gmin środki na zajęcia wspomagające dla uczniów. Od września 2021 r. w szkołach realizowano takie godziny, aby zmniejszyć braki wiedzy z ww. przedmiotów. W NSP w Gołkowie i SP SPSK w Miesiączkowie zrealizowano po 75 godzin, natomiast w SP w Górznie 120 godzin lekcyjnych.

3.13. Rok 2021, to również czas remontów, zakupów i zlecenia usług. W Zespole Szkół w Górznie realizowano następujące zakupy i remonty:

- malowanie klas w szkole i w przedszkolu- 7.300,00 zł,
- zakup drukarki wielofunkcyjnej RICOCH -7.990,00 zł,
- zakup traktorka do koszenia trawy CASTELGARDEN- 7.100,00 zł,

- zakup krzesel i stolików - 17.780,00 zł,
- zakup szaf i biurka- 12.050,00 zł,
- zakup szaf do oddziału przedszkolnego- 8.800,00 zł,
- zakup pomocy dydaktycznych -970,00 zł,
- zakup pomocy dydaktycznych do prac sensorycznych- monitor interaktywny- 9.400,00 zł,
- zakup 2 monitorów interaktywnych- 21.482,86 zł,
- zakupy z projektu Laboratoria Przyszłości: Roboty SpiderX4- 16.485,00 zł,
- drukarka 3D Pracownia druku- 8.345,00 zł,
- pomoce dydaktyczne do drukarki 3D- 7.633,31 zł,
- aparaturę fotograficzną SONY- 3.499,90 zł,
- laptop ACER- 2.899,90 zł,
- skaner 3D- 4.064,95 zł,
- mikroskop Micro-3.099,00 zł,
- pomoce dydaktyczne- 34.931,58 zł.

Dochody własne szkoły, to kwota 23.207,12 zł. Ze środków tych zakupiono:

- kase fiskalną- 1.838,20 zł,
- środki czystości- 148,54 zł,
- orbitrek i rowerek treningowy do siłowni- 10.500,00 zł,
- sprzęt nagłaśniający- 3.375,69 zł,
- energia elektryczna hala- 6.257,95 zł,
- usługa odczytu pamięci starej kasy fiskalnej- 128,00 zł,
- polisa ubezpieczeniowa TUW- 954,00 zł.

W 2021 r. Miasto i Gmina Górzno wydała na oświatę w gminie **8.978.008,44 zł**.

Wysokość subwencji oświatowej w 2021 r. wyniosła ogółem **5.796.886,00 zł**.

Dotacje z budżetu państwa i projekty unijne-355.163,82 zł

Z budżetu gminy do oświaty dołożono 2.825.958,62 zł.

Dotowanie szkół niepublicznych funkcjonujących na terenie Miasta i Gminy Górzno- w 2021 r. Miasto i Gmina Górzno przekazała Stowarzyszeniu na Rzecz Rozwoju Wsi „Kuźnia” w Gołkowie dotacje na prowadzenie NSP w Gołkowie w wysokości **1.916.134,1974 zł** natomiast Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie na prowadzenie Szkoły Podstawowej SPSK w Miesiączkowie otrzymało dotację w wysokości **1.514.452,46 zł**.

4. Polityka społeczna

W dniu 25 stycznia 2018 r. Miasto i Gmina Górzno podpisało umowę o partnerstwie z Fundacją WERWA na rzecz realizacji Projektu „Dzienny Dom Pomocy w Górznie”. W roku 2021 Dzienny Dom Pomocy funkcjonuje pod nazwą „Utworzenie nowych oraz zapewnienie funkcjonowania istniejącym ośrodkom wsparcia na terenie Gmin: Tuchola, Zławieś Wielka i Górzno” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo Działanie 9.03 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych Poddziałanie 9.03.02 Rozwój usług społecznych

DDP funkcjonował będzie w ramach projektu przez 24 miesiące. Placówka przeznaczona jest dla 30 podopiecznych (66 biorąc pod uwagę migrację osób-brak pełnego obłożenia w każdym dniu). Podopieczni mają zapewniony transport, fachową kadrę , pełne wyżywienie, rehabilitację, spotkania

integracyjne pomoc psychologiczną i prawną.

W ramach realizowanego projektu funkcjonuje również Klub Seniora na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w formie zajęć aktywizujących. Zajęcia mają wpływ na podniesienie jakości życia osób potrzebujących wsparcia.

5.Kultura

Na terenie Gminy funkcjonuje 1 biblioteka, która ma swoją siedzibę w budynku Komisariatu Policji w Górninie. Do swojej dyspozycji ma trzy pomieszczenia oraz korytarz liczące razem 70 m². W bibliotece pracuje 1 osoba na stanowisku Kierownika (1 etat) oraz księgowa na 1/8 etatu.

Zbiory biblioteczne na dzień 31.12.2021 r. liczyły 11.705 woluminów.

W 2021 roku G. B. P. w Górninie zakupiła 593 książki za kwotę 13.143 zł (w tym ze środków organizatora 422 książki za kwotę 9.000,00 zł, natomiast z dotacji Biblioteki Narodowej 171 książek za kwotę 4.143,00 zł, z darów biblioteka otrzymała 15 książek za kwotę 190,00 zł.

Zakupiono 10 tytułów czasopism za kwotę 1.360,76 zł.

W bibliotece zarejestrowano 400 czytelników, odnotowano 7260 wypożyczeń książek na zewnątrz oraz 548 książek na miejscu.

W 2021 r. czasopisma wypożyczono na zewnątrz 582 razy oraz korzystając na miejscu 262 razy.

Bibliotekę odwiedziło 3167 użytkowników, w tym w wypożyczalni było 2319 odwiedzin, w czytelni 730 odwiedzin, natomiast 118 użytkowników- to osoby biorące udział w różnych formach działalności biblioteki.

W 2021 roku biblioteka skorzystała z projektu „Mała Książka-Wielki Człowiek”, otrzymaliśmy bezpłatnie wyprawki czytelnicze dla dzieci przedszkolnych, które są czytelnikami naszej biblioteki albo zostali zapisani do biblioteki. W 2021 roku biblioteka przystąpiła do CWPN ACADEMICA.

Oprócz gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów biblioteka prowadziła też działalność informacyjno-bibliograficzną, gromadziła i udostępniała materiały dotyczące naszej gminy.

Współdziała z innymi bibliotekami, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi.

Biblioteka prowadziła też działalność k.o., organizowała konkursy, zajęcia świetlicowe, lekcje biblioteczne, przyjmowała wycieczki szkolne i przedszkolne. Pani Kierownik uczestniczyła w akcjach i wydarzeniach popularyzujących czytelnictwo oraz promujących Miasto i Gminę Górnino, między innymi brała współudział w organizacji IV Kongresu Dobrzyńian w Górninie, uczestniczyła też w sesjach Rady Miasta i Gminy.

Dom Kultury to miejsce różnorodnych inicjatyw społecznych i kulturalnych. Poniżej wydarzenia organizowane w 2021 roku, ze względu na remont Gminnego Ośrodka Kultury w Górninie część imprez organizowana była online lub w terenie:

-31.01.21 r.- 29 finał WOŚP; wystawa fotograficzna pt. „Górnino z kobietą w tle”; konkurs pt. „Górnino piękne w detalach”; konkurs pt. „Majowy spacer”; festyn wJanki; pomoc techniczna przy organizacji IV Kongresu Dobrzyńian; III edycja projektu „Lato w Teatrze+”;wystawienie spektaklu w świetlicy w Młesiążkowie pt. „Podróż do wnętrza nas samych czyli po drugiej stronie okna”.W sierpniu powrót do GOK po przebytych remoncie. W sierpniu pomoc przy organizacji festynu rodzinnego „Pożegnania lata-bezpieczna jesień”, który miał na celu promocję szczepień przeciw COVID-19; wrzesień-Razem do Trójstyku;październik- spotkania z małymi odkrywcami i teatr dla Małych Odkrywców,LISTOPAD-Polska Światłoczuła z filmem pt.„Wieloryb z Lorino”; pokaz dla przedszkolaków wraz z degustacją- Jak tradycyjnie wyrabia się masło?;Koncert muzyki portugalskiej FADO;Polska Światłoczuła z filmem pt.Żużel”; spotkanie rodziców małych odkrywców z psychologiem; obsługa techniczna w uroczystościach przy pomniku. Poza tym w GOK odbywały się cykliczne zajęcia: lekcje gry na pianinie, Spotkania z małymi odkrywcami, zajęcia z linorytu i zajęcia wyjazdowe. W ramach projektu A dokąd to? panie z KGW odbyły 2 wizyty w Głównycach i Ornontowicach a następnie panie z KGW z tamtych miejscowości gościły w Górninie.

W GOK odbywały się również spotkania różnych związków, Samorządu Mieszkańców Górnina i

Górzno Wybudowania, rolników, spotkanie opłatkowe radnych i sołtysów.

Gminny Ośrodek Kultury pozyskał fundusze zewnętrzne w kwocie 187.100 zł (wkład własny -18.349 zł) na realizację trzech projektów:

-Projekt "A dokąd to?" w ramach NCK "Kultura Interwencje 2021" (dofinansowanie: 24.000,00 zł, wkład własny: 10.139,00 zł);

-Projekt "Cyfrowy dom kultury" w ramach programu NCK "Konwersja Cyfrowa Domów Kultury" (dofinansowanie:125.100,00 zł, bez wkładu własnego);

Projekt "Drzewo" w ramach programu Instytutu Teatralnego im.Zbigniewa Raszewskiego "Lato w teatrze" (dofinansowanie:38.000,00 zł, wkład własny: 8.210,00 zł).

6.Turystyka, sport i rekreacja

W 2021 roku odbyła się 1 impreza sportowa- XX bieg po schodach, w którym wzięło udział 81 uczestników.

W sierpniu zorganizowano festyn rodzinny pn. "Pożegnanie lata-bezpieczna jesień", który poświęcony był promocji szczepień przeciw Covid-19. Podczas festynu chętne osoby mogły się zaszczepić.

7.Gospodarka komunalna i inwestycje w 2021 r.

- 1. Opracowano projekt modernizacji Stacji Uzdatniania Wody w Górznie oraz uzyskano prawomocną decyzję pozwolenia na budowę. Dokumentacja projektowo -kosztorysowa została opracowana. Koszt wykonania dokumentacji oraz map wyniósł w 2021 roku 75 832,30 złotych. Pozyskano decyzje pozwolenia na budowę.**
- 2. Zrealizowano przebudowę drogi gminnej w Zaborowie na długości 258 metra, kończąc tym samym przebudowę drogi gminnej w Zaborowie poprzez wykorzystanie dotacji z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Dokumentacja projektowa została opracowana. Geodeta wykonał usługę podziału działek oraz odtworzenia przebiegu granic oraz wykonanie map do celów projektowych. W drodze przetargu wyłoniono wykonawcę robót budowlanych - Przedsiębiorstwo Drogowo Budowlane Sp z o.o. Całość poniesionych kosztów na zrealizowanie inwestycji wyniosła 231 303,02 zł.**

- 3. Zrealizowano przebudowę drogi gminnej Świniarki-Cienkusz od 0+000 km do 1+597 km w miejscowości Szczutowo. W wyniku procedury przetargowej wyłoniono wykonawcę robót budowlanych – Przedsiębiorstwo Drogowo Budowlane Sp z o.o. Koszty wykonania robót oraz inspektora nadzoru wyniosły w 2021 roku 1 041 099,86 zł. Całościowe koszty wraz z dokumentacją projektowa wykonaną w roku poprzednim wyniosły 1 075 369,86 zł.**

4. W 2021 roku rozpoczęto realizację zagospodarowania przestrzeni publicznej na terenie szkoły w Miesiączkowie w skład której wchodziło zlokalizowanie nowego placu zabaw oraz systemu monitoringu. Koszty wykonania robót budowlano-montażowych wyniosły 70322,35 złotych

5. Rewitalizacja Gminnego Ośrodka Kultury wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej Rynku w Górznie. Wyłoniono wykonawców na podstawie procedury przetargowej. Prace budowlane dotyczące przebudowy Gminnego Ośrodka Kultury zostały w wyniku przetargu powierzone Firmie Ogólnobudowlanej Krzysztof Getka. Prace budowlane dotyczące zagospodarowania przestrzeni publicznej w Górznie w wyniku przetargu powierzono Zakładowi Usług Ogólnobudowlanych Mariusz Chachulski. Miasto i Gmina Górzno poniosło koszt wykonania inwestycji w 2021 w kwocie 869 793,46 zł. Całość kosztów finansowych przez wszystkie lata wyniosła 872 631,16 zł.

6. Przygotowano dokumentację odnośnie spinki wodociągowej w okolicach ulicy Gdynia i Gajowa. Uzyskano pozwolenie na budowę realizacji inwestycji. Poniesiono koszty rzędu 4 305,00 złotych.
7. Przygotowano dokumentację polegającą na przebudowy drogi w Miesiączkowie na odcinku 2580 metrów. Dokumentacja dotycząca przebudowy drogi w Miesiączkowie została opracowana. Koszt wykonania dokumentacji wraz z mapami do celów projektowych oraz pracami geodezyjnymi wyniósł 37 392,00 złotych. Pozyskano zgodę na wykonanie prac od Starostwa Powiatowego.
8. Zrealizowano przebudowę chodnika w Szczutowie poprzez wzmocnienie podbudowy pod kostką betonową oraz właściwe wyprofilowanie górnego poziomu kostki betonowej. Prace zostały zrealizowane za kwotę 10 000 złotych przez Zakład Usług Komunalnych w Górznie.
9. Przygotowano audyt energetyczny kompleksu Zespołu Szkół w Górznie. W audycie przeanalizowano zasadność ekonomiczną przedsięwzięć zmniejszających zużycie energii budynków. Koszt wykonania audytu wraz z kosztorysami wyniósł 29 900 złotych.
10. Wykonano dokumentację projektową dotyczącą wykonania nadlewki asfaltowej na drodze 11 Listopada w Górznie wraz z remontem podwórka przed obecnie funkcjonującym przedszkolem. Koszt wykonania dokumentacji wraz z pozyskaniem map wyniósł 2000 złotych. Pozyskano zgody na realizację prac.
11. Zlecono wykonanie dokumentacji projektowej odnośnie drogi w Górznie Wybudowaniu, trwają prace dotyczące ustalenia/odnowy punktów granicznych między działką drogi

gminnej, a okolicznymi działkami prywatnymi.

12. Zlecono aktualizację mapy dotyczącej drogi gminnej w obrębie Fiałki oraz w obrębie Górzno Miasto 2 – ulica Wczasowa. Prace trwają.
13. Wykonano remont odcinka drogi w Gołkowie. Koszt robót budowlanych wyniósł 14 391 złotych.
14. Wykonanie instalacji centralnego ogrzewania w świetlicy wiejskiej w Szynkówku. Koszt poniesiony w 2021 roku wyniósł 6 509,28 złotych.

Wydatki funduszu sołectwa w poszczególnych sołectwach przedstawiały się następująco:

- Zaborowo : 32.760,40 zł
- Fiałki : 13.885,20 zł
- Czarny Bryńsk : 11.837,29 zł
- Szczutowo: 23.976,97 zł
- Miesiączkowo: 35.701,97 zł
- Gołkowo: 21.857,77 zł
- Górzno Wybudowanie: 28.162,79 zł
- Szynkówko: 24.329,41

8. Środowisko

W roku 2021 ramach naboru wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć zgodnych z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest Miasto i Gmina Górzno otrzymało dotację w kwocie 14.334,76 zł. W ramach zrealizowanego zadania usunięto wyroby zawierające azbest w ilości 40,590 Mg. W projekcie wzięło udział 13 właścicieli nieruchomości z terenu naszej gminy.

VIII. Podsumowanie

Rok 2021 był dla Miasta i Gminy Górzno kolejnym rokiem, w którym zrealizowano zaplanowane przedsięwzięcia i przygotowywano nowe projekty. W zeszłym roku złożono wnioski aplikacyjne o dofinansowanie na:

- 1) "Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w miejscowości Miesiączkowo oraz wokół stawu Wisiałki w mieście Górzno" w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- 2) "Wybierz akTYwność!" - program wsparcia aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców gminy Osiek i gminy Górzno w ramach programu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 EFS
- 3) „Remont i przebudowa budynku użyteczności publicznej przy plaży miejskiej w Górznie” w celu zwiększenia atrakcyjności infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej przeznaczonej na użytek publiczny w ramach programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze” na lata 2014-2020
- 4) "Klub młodzieżowy w Górznie" w ramach programu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 EFS
- 5) "Klub młodzieżowy w Zaborowie" w ramach programu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 EFS

- 6) "Cyfrowa Gmina" w ramach programu operacyjnego Polska Cyfrowa
- 7) "Rozbudowa i przebudowa stacji uzdatniania wody" w ramach Programu Inwestycji Strategicznych z Rządowego Funduszu Polski Ład
- 8) "Budowa gminnego przedszkola publicznego wraz z oddziałem żłobkowym w Górznie" w ramach Programu Inwestycji Strategicznych z Rządowego Funduszu Polski Ład
- 9) "Modernizacja kotłowni w Zespole Szkół w Górznie" w ramach Programu Inwestycji Strategicznych z Rządowego Funduszu Polski Ład
- 10) "Dzienny Dom Senior +" w ramach Programu Wieloletniego Senior + na lata 2021-2025 Moduł II zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior +

W 2021 r. podpisano umowy o dofinansowanie dla zadań: „Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w miejscowości Miesiączkowo oraz wokół stawu Wisiałki w mieście Górzno” w kwocie 115 614 zł; „Remont i przebudowa budynku użyteczności publicznej przy plaży miejskiej w Górznie” w kwocie 72 904 zł; „Klub młodzieżowy w Górznie” w kwocie 34 200 zł; „Klub młodzieżowy w Zaborowie” 24 700 zł; „Budowa gminnego przedszkola publicznego wraz z oddziałem żłobkowym w Górznie” 4 576 467,88 zł; „Dzienny Dom Senior +” 96 120 zł

łącznie gmina pozyskała w 2021 r. na realizację inwestycji infrastrukturalnych kwotę 4 885 805,88 zł

W roku 2021 zrealizowano przedsięwzięcia :

pn. „Rewitalizacja Gminnego Ośrodka Kultury wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej rynku w Górznie”.

pn. „Przebudowa drogi gminnej Świniarki-Cienkusz od 0+000km do 1+597 km w miejscowości Szczutowo”.

pn. „Przebudowa drogi gminnej w Zaborowie na dz. nr 104/1”.

pn. „Remont nawierzchni drogi w Gołkowie o powierzchni ~ 133m²”.

pn. „ Klub młodzieżowy w Szczutowie”.

pn. „ Klub młodzieżowy w Miesiączkowie”.

pn. „ Animacje dla mieszkańców z terenu Zaborowa i Szynkówka”.

Kolejny rok w Mieście i Gminie realizowano program usuwania azbestu.

Z funduszu sołectkiego jak co roku finansowano remonty dróg w sołectwach.

Pomimo pandemii w 2021 r. kontynuowano przyjętą strategię rozwoju Miasta i Gminy Górzno i programów zewnętrznych w tym realizację zadań rozbudowy infrastruktury komunalnej, poprawy stanu dróg gminnych, rewitalizacji obiektów i przestrzeni po proekologiczne projekty usuwania wyrobów zawierających azbest.